

Møteinnkalling

Utval:	Styret for Fagskolen Vestland
Møtestad:	Nettmøte
Dato:	08.04.2022
Tid:	Kl. 10:00

Oppmodar om at avklaring om habilitet vert meldt i forkant av møtet.

Dersom nokon av medlemmene i styret ikkje kan møte og må melda forfall, vert dei bedne om å gjere dette snarast til Ingrid.Fagerheim.Settem@vlfk.no.

Innkallinga gjeld valde medlemmer i styret for Fagskolen Vestland. Ved eventuelt forfall frå faste medlemmer vil varamedlemmer bli kalla inn særskilt.

Kl. 10:00 Sakshandsaming

Emil Gadolin

Styreleiar

Sakliste

Utvals- saknr	Innhald	Arkiv- saknr	U.Off
GK 05/22	Godkjenning av møteinnkalling og sakliste	2022/486	
GK 06/22	Godkjenning av møteprotokoll frå 25.03.2022	2022/486	

Vedtaksaker

VS 11/22	Søknad til styret om ny utdanning - EX - Elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder	2022/486	
VS 12/22	Undervisningstimar for studentane ved Fagskulen Vestland	2022/486	

Saksnr: 2022/486-21**Saksbehandlar:** Ingrid Fagerheim Sættem

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Styret for Fagskulen Vestland	VS 11/22	08.04.2022

Søknad til styret om ny utdanning - EX - Elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder

Forslag til vedtak

1. Styret akkrediterer utdanninga «EX – Elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder» (10 stp.), med utdanningsform nettbasert med samlinger ved studiestad Stord og Bergen.
2. Fagskulen skal melde NOKUT om oppretting av tilbudet, når godkjenning frå styret ligg føre.

Samandrag

Hausten 2021 fekk fagskulen innvilga søknad om akkreditering av det tekniske fagområdet. Akkreditering av fagområde inneber mellom anna at fagskulen no har mynde til sjølv å opprette fagskuleutdanningar innanfor fagområde teknisk. Fagskulen søker med dette styret om akkreditering av utdanninga «EX- Elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder» (10 stp.). Formålet med utdanninga er å gje bedrifter den kompetanse som er naudsynt for å arbeide med installasjonar i eksplosjonsfarlege område, i samsvar med krava frå næringslivet.

Torbjørn Mjelstad
rektor

Adeline Berntsen Landro
prorektor organisasjon og samhandling

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Vedlegg

- 1 1 Studieplan
- 2 2 Gjennomføringsplan
- 3 3 Prosjektgruppe
- 4 4 Sakkyndig komite
- 5 5 EX-KOMP:2021

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

I brev frå NOKUT av 16.09.2021 fekk fagskulen innvilga søknad om akkreditering av det tekniske fagområdet. Akkreditering av fagområde inneber mellom anna at fagskulen no har mynde til sjølv å opprette fagskuleutdanningar innanfor fagområde teknisk, jf. fagskulelova § 5 tredje ledd og fagskuleforskrifta § 48 (3).

I samband med sak VS 07/21 Kvalitetsutviklingssystem for Fagskulen Vestland utarbeidde fagskulen rutine for utvikling av nye utdanningar innan akkrediterte fagområde. I tråd med rutinen skal styret ved fagskulen fatte vedtak om endeleg godkjenning av utdanninga. Når slik godkjenning ligg føre, skal fagskulen melde NOKUT om oppretting av tilbodet, jf. fagskuletilsynsforskrifta § 5-1. Fagskulen må òg sende melding til Kunnskapsdepartementet, Lånekassen og Statistisk sentralbyrå.

Tidlegare Fagskolen i Hordaland fekk i 2021 tildelt midlar frå HK-dir gjennom bransjeprogram til utvikling og gjennomføring av pilot innan IECEX. Fagskulen søker med dette styret om akkreditering av utdanninga «EX- Elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder» (10 stp.), med oppstart hausten 2022.

Om prosessen

Utvikling av nye utdanningar startar med ei prosjektgruppe. Prosjektgruppa skal utarbeide ein rapport som skal belyse nærmare bestemte tema og vurderingar. Vidare skal prosjektgruppa konkludere og gje ei tilråding om utvikling og etablering av utdanninga som rektor kan leggje fram for styret. Deretter skal styret, på bakgrunn av innstilling frå rektor og prosjektgruppa si rapport, avgjere om det skal verte utarbeidd studieplan for utdanninga. Om styret gjev sin tilslutnad til å utvikle utdanninga, skal prosjektgruppa utarbeide studieplanen.

Deretter skal fagskulen setje ned ein sakkunnige komité som skal vurdere om studieplanen er godkjent. Komiteen tek stilling til spørsmålet gjennom ei formell, pedagogisk og fagleg vurdering av studieplanen. Komiteen kan òg sette eventuelle premisser for oppretting av studiet. Til slutt skal den sakkunnige komité konkludere på spørsmålet om studieplanen er godkjent eller ikkje.

Når den sakkunnige komité vurderer studieplanen som godkjent, førebur rektor innstilling til styret med vedtak om endeleg godkjenning og opprett av utdanninga. Styret gjer endeleg vedtak om godkjenning.

I samsvar med rutinen for utvikling av nye utdanningar innan akkrediterte fagområde har «EX – Elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder» vore igjennom ein prosess. Prosessen har likevel vore noko ulik det som kjem fram av rutinen, då arbeidet med å utvikle utdanninga starta før rutinen vart utarbeidd. Det har til dømes ikkje vore oppretta ei formell prosjektgruppe. Prosjektgruppa si rapport er i staden skrive av utdanningsleiar Elektro (vedlegg 3). Rapporten har heller ikkje vore handsama av styret. Den resterande prosessen har vore følgt i utviklinga av utdanninga. Fagskulen har utarbeidd studieplan (vedlegg 1), og nemnt opp sakyndig komité som har godkjent studieplanen og utarbeidd rapport for sitt arbeid (vedlegg 4).

Komiteen har bestått at følgjande medlemmer;

Tommy Kokai	Utdanningsleiar Elektro	Fagskulen Vestland
Harald M. Krogh	Faglærer Elektro	Fagskulen Vestland
Tore Mathiesen	EAN installatør	Aker Solutions AS
Dag Ove Fauskanger	Prosjektleiar	Aker Solutions AS

Om utdanninga

Fagskulen ønskjer å tilby utdanninga «EX- Elektriske installasjonar i eksplosjonsfarlege område» frå hausten 2022. Kompetansen innan arbeid med elektriske installasjonar i eksplosjonsfarlege område er minkande, samstundes som krava frå næringslivet er strengare enn før. Formålet med utdanninga er derfor å gi bedrifter den kompetanse som er naudsynt for å arbeide med installasjonar i eksplosjonsfarlege område, til dømes kompetanse innan nyinstallasjon, modifikasjon, vedlikehald og generelt arbeid, samt vedlikehald av utstyr i samband med installasjonane.

Opptaksgrunnlaget til utdanninga vil vere følgjande fag- eller sveinebrev:

Fagbrev / Sveinebrev	
Anleggsrørlegger	Heismontør
Automatiker	Industrimekaniker
Avioniker	Industrimontør
Bore- og vedlikeholdsoperatør	Industrirørlegger
Brønnoperatør	Kulde-, varmepumpe- og ventilasjonsteknikk
Dataelektroniker	Motormekaniker
Droneoperatør	NDT kontrollør
Elektriker	Rørlegger
Elektroreparatør	Signalmontør
Energimontør	Skipselektriker
Flymotormekaniker	Skipsmotormekaniker
Flystrukturmekaniker	Tavlemontør
Flysystemmekaniker	Telekommunikasjonsmontør
FU-operatør	Togelektriker

Realkompetanse kan også danne grunnlag for opptak.

Læringsutbytte

Gjennom studiet skal studentane oppnå følgjande overordna læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten:

- har kunnskap om Ex-begreper, Ex-teorier, komponenter, prosesser og verktøy som benyttes ved arbeider på og ved elektriske installasjonar i eksplosjonsfarlege område
- har kunnskap om lover, forskrifter, normer og standarder som gjelder for elektrisk installasjonar og utstyr i eksplosjonsfarlege område
- har en generell kunnskap om Ex-installasjonar, med tema som blant annet områdeklassifisering, temperaturklasser, beskyttelsesnivå, kabelføring, merking og identifikasjon av utstyr, beskyttelsesmetoder og krav til dokumentasjon ved arbeider i eksplosjonsfarlege område
- har kunnskap om drift og vedlikehold av elektriske installasjonar i eksplosjonsfarlege område
- har kunnskap om sluttkontroll og oppstartskontroll av elektriske installasjonar i eksplosjonsfarlege område

Ferdigheter

Studenten:

- kan gjøre rede for sine faglige valg i planlegging, utførelse og verifisering av elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder ved hjelp av standard-, normer- og forskriftskrav
- kan gjøre rede for valg av elektrisk utstyr og utføre installasjon av elektriske utstyr som benyttes i de elektriske installasjonene
- kan utføre grunnleggende vedlikehold av elektrisk utstyr som benyttes i eksplosjonsfarlige områder
- kan bruke nasjonalt og internasjonalt regelverk og standarder relevante for installasjon i eksplosjonsfarlige områder
- kan gjøre rede for og forklare de viktigste HMS-faremomentene ved arbeider i eksplosjonsfarlige områder
- kan reflektere over egen og andres faglige utøvelse av elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder og veilede ved behov
- kan finne og henvise til informasjon og fagstoff knyttet til elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder
- kan kartlegge en situasjon og identifisere faglige problemstillinger innenfor elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder og redegjøre for behov for iverksetting av tiltak

Generell kompetanse

Studenten:

- kan utføre risikovurdering og kvalitetssikring av elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder
- har forståelse for krav til elektrisk utstyr som benyttes i elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder
- kan ivareta sikkerhet og kvalitet i de elektriske installasjonene i eksplosjonsfarlige områder
- kan gjennomføre nyinstallasjon, modifikasjon og vedlikehold av elektrisk utstyr på elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder
- skal etter endt utdanning inneha det teoretiske grunnlaget for å være i stand til å gjennomføre nødvendige sertifiseringer for å utføre arbeider i elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder (det vil være tilleggskrav til dokumentert relevant praksis og godkjenninger fra relevante godkjenningsorganer)

Organisering av studiet

«EX – Elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder» er ei modulbasert deltidsutdanning på totalt 10 studiepoeng. Utdanninga består av 25 delmodular, og strekkjer seg over eit halvt år. Utdanningsforma er nettbasert med samlingar ved studiestad Stord og Bergen.

Den totale arbeidsmengda for utdanninga er på om lag 292 timar, kor 80 av timane er knytt til samlingar. Dei resterande arbeidstimane er knytt til aktivitetar på nett og mellom samlingane. Utdanninga vil bestå av totalt fem samlingar, kor kvar samling har ei varigheit på 1-3 dagar

For detaljert beskriving av gjennomføringsplanen for utdanninga, sjå vedlegg 2.

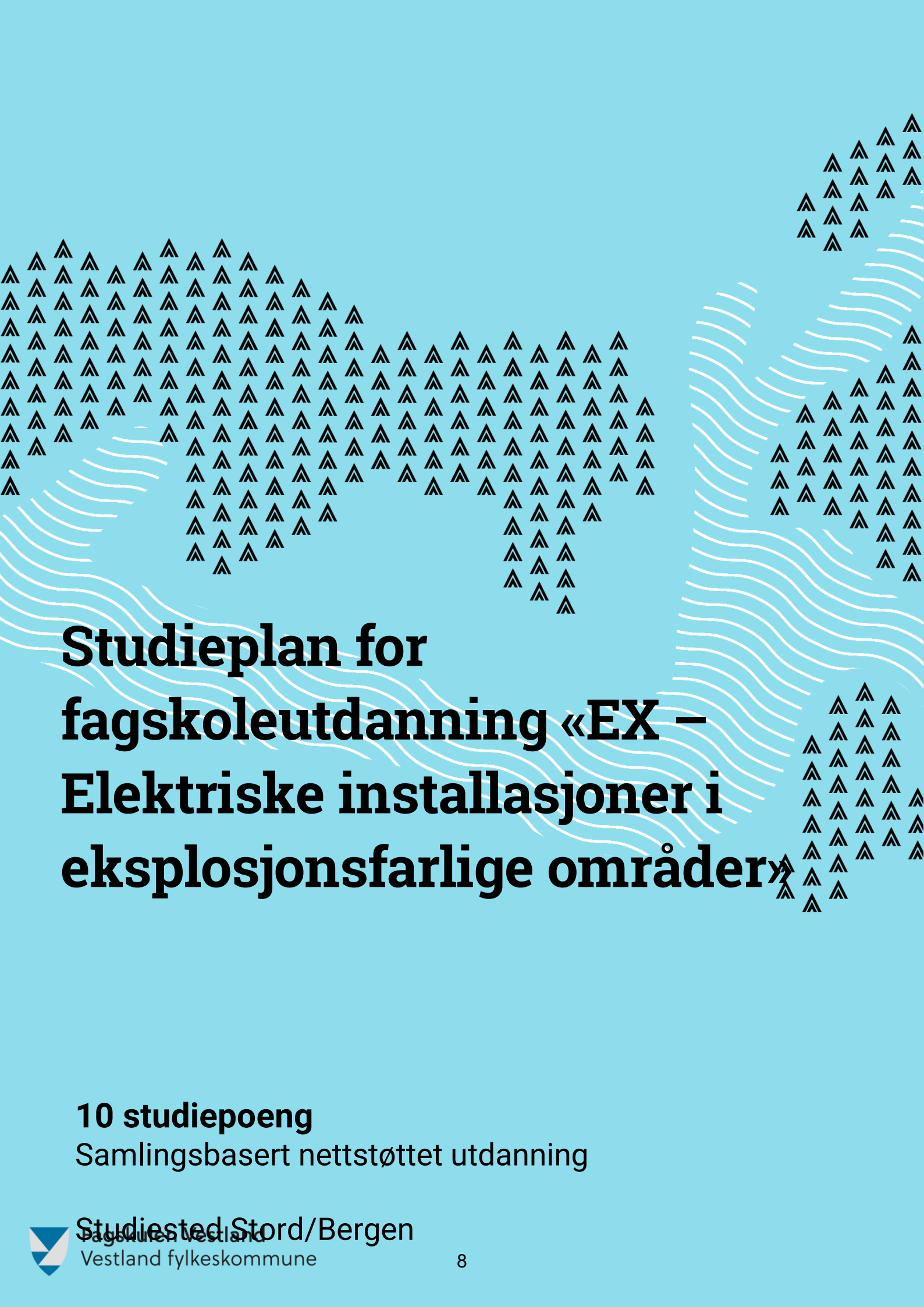
Utdanninga vert avslutta med eksamen, og studentar som fullfører og består utdanninga får utdelt vitnemål.

Vedtakskompetanse

Fagskular som har akkreditering for fagområde, kan sjølv akkreditere nye fagskuleutdanningar innan det akkreditere fagområdet, jf. fagskuleforskrifta § 48 (3). Styret ved fagskulen skal fastsetje plan for innhaldet i utdanninga, og bestemme korleis planen skal verte gjennomført, jf. fagskulelova § 17 første ledd.

Konklusjon

På bakgrunn av saksframlegget vil rektor tilrå at styret akkrediterer utdanninga «EX- Elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder» (10 stp.), med utdanningsform nettbasert med samlingar ved studiestad Stord og Bergen. Vidare skal fagskulen melde NOKUT om oppretting av tilbodet, når godkjenning frå styret ligg føre.

Studieplan for fagskoleutdanning «EX – Elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder»

10 studiepoeng

Samlingsbasert nettstøttet utdanning

Studiested Stord/Bergen
Fagskole Vestland
Vestland fylkeskommune

Innholdsfortegnelse

Del 1 Generelt	3
Innledning.....	3
Læringsutbyttebeskrivelse	4
Overordnet læringsutbytte for fordypning Ex	4
Opptak og opptakskrav	6
Generelt om opptak.....	6
Relevant yrkesutdanning	6
Realkompetansevurdering.....	7
Poengberegning og rangering ved opptak	7
Søkere med utenlandsk utdanning	7
Vitnemål	7
Organisering av utdanningen	8
Innhold i utdanningen	8
Gjennomføringsplan. «EX – Elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder», 10 SP.....	9
Undervisningsformer og læringsaktiviteter	11
Undervisningsformer og læringsaktiviteter for nettbasert studium.....	11
Vurdering.....	13
Eksamen	13
Karakterskala.....	13
Del 2 Emner og læringsutbytte.....	14

Del 1 Generelt

Innledning

Leverandørindustrien i Norge generelt, er i omstilling. På den ene siden pågår det en omfattende utvikling og implementering av ny teknologi, særlig nye digitale løsninger. På den andre siden ser vi at nye kompetansekrav fra næringslivet krever at den enkelte bedrift må i dag dokumentere kompetanse for sine ansatte på en annen måte enn tidligere. Uten dokumentert kompetanse for sine ansatte vil bedrifter i dag ofte ikke komme i betraktning ved eventuell tildeling av arbeidsoppdrag.

Man har erfart at kompetansen innen arbeid i tilknytning til elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder (Ex) er minkende og det er et ønske at bedrifter for fremtiden står bedre rustet i forbindelse med nyinstallasjon, modifikasjon, vedlikehold og generelt arbeid i tilknytning til installasjoner i eksplosjonsfarlige områder, samt vedlikehold av utstyr i tilknytning til installasjonene. Studiet «EX – Elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder» baserer seg på de krav som industrien i dag krever av fagarbeidere for at de skal kunne utføre arbeider på elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder og i tilknytning til disse. I skolesammenheng både i, videregående skole-, fagskole-, høyskole- og universitetsutdannelsen er det relativt lite spesialisering inne Ex.

Kombinasjonen av ny teknologi, nye markeder og derigjennom nye organisasjonsformer med nye roller og fleksibel bruk av personell, vil kreve påfyll av kompetanse. Korte fagskoleutdanninger som denne vil være et viktig bidrag til å gi fagarbeiderne både dybde- og breddekompetanse til å kunne fylle rollene i leverandørindustriens framtidige produksjon. Denne utdanningen gir faglig fordypning innen nyinstallasjon, modifikasjon og vedlikehold av installasjoner og utstyr i Ex- og eksplosjonsfarlige områder.

Etter endt utdanning, «EX - Elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder», vil den enkelte student ha den teoretiske kompetansen som sammen med relevant praksis, vil gi grunnlaget for å kunne gjennomføre en internasjonal eksamen, som igjen vil gi Ex sertifisering for arbeid på og vedlikehold av utstyr i eksplosjonsfarlige områder (CompEX, IECEX).

Læringsutbyttebeskrivelse

Overordnet læringsutbytte for fordypning Ex

Læringsutbyttebeskrivingene skal vise den kompetanse kandidatene skal ha oppnådd etter fullført fagskoleutdanningen «EX - Elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder», i form av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse. Det overordnede målet for utdanningen er å utdanne fagarbeidere med dokumentert kompetanse innen Ex og at man etter denne utdanningen sammen med dokumentert praksis skal være i stand til å gjennomføre obligatoriske eksamener for å løse ut nødvendige Ex sertifiseringer.

Kunnskap

Studenten:

- har kunnskap om Ex-begreper, Ex-teorier, komponenter, prosesser og verktøy som benyttes ved arbeider på og ved elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder
- har kunnskap om lover, forskrifter, normer og standarder som gjelder for elektrisk installasjoner og utstyr i eksplosjonsfarlige områder
- har en generell kunnskap om Ex-installasjoner, med tema som blant annet områdeklassifisering, temperaturklasser, beskyttelsesnivå, kabelføring, merking og identifikasjon av utstyr, beskyttelsesmetoder og krav til dokumentasjon ved arbeider i eksplosjonsfarlige områder
- har kunnskap om drift og vedlikehold av elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder.
- har kunnskap om sluttkontroll og oppstartskontroll av elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder

Ferdigheter

Studenten:

- kan gjøre rede for sine faglige valg i planlegging, utførelse og verifisering av elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder ved hjelp av standard-, normer- og forskriftskrav
- kan gjøre rede for valg av elektrisk utstyr og utføre installasjon av elektriske utstyr som benyttes i de elektriske installasjonene
- kan utføre grunnleggende vedlikehold av elektrisk utstyr som benyttes i eksplosjonsfarlige områder
- kan bruke nasjonalt og internasjonalt regelverk og standarder relevante for installasjon i eksplosjonsfarlige områder
- kan gjøre rede for og forklare de viktigste HMS-faremomentene ved arbeider i eksplosjonsfarlige områder
- kan reflektere over egen og andres faglige utøvelse av elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder og veilede ved behov
- kan finne og henvise til informasjon og fagstoff knyttet til elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder
- kan kartlegge en situasjon og identifisere faglige problemstillinger innenfor elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder og redegjøre for behov for iverksetting av tiltak.

Generell kompetanse

Studenten:

- kan utføre risikovurdering og kvalitetssikring av elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder
- har forståelse for krav til elektrisk utstyr som benyttes i elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder
- kan ivareta sikkerhet og kvalitet i de elektriske installasjonene i eksplosjonsfarlige områder
- kan gjennomføre nyinstallasjon, modifikasjon og vedlikehold av elektrisk utstyr på elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder
- skal etter endt utdanning inneha det teoretiske grunnlaget for å være i stand til å gjennomføre nødvendige sertifiseringer for å utføre arbeider i elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder (det vil være tilleggskrav til dokumentert relevant praksis og godkjenninger fra relevante godkjenningsorganer)

Opptak og opptakskrav

Generelt om opptak

Opptak av studenter til Fagskulen Vestland skjer gjennom lokalt opptak, med søknadskjema som publiseres på hjemmesiden. Kvalifikasjonskrav og rangering skjer etter reglene bestemte i forskrift om opptak for høyere yrkesfaglig utdanning (kapittel 2 og 3 i fagskoleforskriften). Retningslinjer for å søke studieplass finnes på hjemmesiden. Søknadsfrist blir kunngjort på hjemmesiden.

Grunnlag for opptak til studietilbud er a) eller b) under:

- a) fullført og bestått videregående opplæring med fagbrev/svennebrev/vitnemål fra relevant yrkesutdanning fra videregående skole.
- b) realkompetanse tilsvarende læreplanmål i videregående opplæring innen relevant programområde, i tillegg til kompetanse i felles allmenne fag som tilsvarer VG1 og VG2 i yrkesfaglig utdanningsprogram. Søker må ha fylt 23 år innen det året han/hun søker studieplass.

Det forventes at studenter som tas opp til utdanningen har grunnleggende kompetanse inne Ex, men ikke krav. Fagskulen Vestland viser til retten til å gjøre en vurdering av Ex kompetanse for hver enkelt søker.

Relevant yrkesutdanning

Fagbrev/svennebrev som kvalifiserer for opptak til studiet:

Fagbrev / Svennebrev	Fagbrev / Svennebrev
Automatiker	Kulde-, varmepumpe- og ventilasjonsteknikk
FU-operatør	Anleggsrørlegger
Tavlemontør	Rørlegger
Dataelektroniker	Bore- og vedlikeholdsoperatør
Droneoperatør	Brønnoperatør
Skipselektriker	Industrimekaniker
Elektriker	Industrimontør
Elektroreparatør	Industrirørlegger
Energimontør	NDT kontrollør
Heismontør	Motormekaniker
Signalmonter	Skipsmotormekaniker
Telekommunikasjonsmontør	
Togelektriker	
Avioniker	
Flymotormekaniker	
Flystrukturmekaniker	
Flysystemmekaniker	

Realkompetansevurdering

Fagskolen Vestland gjennomfører realkompetansevurdering i tråd med fagskoleloven § 16 og fagskoleforskriften § 7. Søkeren må dokumentere kompetanse i felles allmenne fag tilsvarende nivå 4 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR), ha fylt 23 år i søknadsåret.

Poengberegning og rangering ved opptak

Poengberegning og rangering skjer jf. rangeringsreglene fra Kunnskapsdepartementet i forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning.

Grunnlag for poengsetting	Poeng
Det generelle grunnlag for opptak (a) eller b)	10 poeng
Relevant yrkespraksis i 100 % stilling utover det generelle grunnlag for opptak, jf. gjeldende studieplan	1 poeng per 6 mnd. (inntil 10 poeng)
Fagprøve med «Bestått meget godt»	5 poeng
Relevant fagbrev i annet fag utover det generelle opptakskrav inkl. læretid	5 poeng
Relevant fagbrev i annet fag utover det generelle opptakskrav med karakter «Bestått meget godt»	2 poeng
Gjennomsnitt av tallkarakterer i alle fag som inngår i fagbrev	Multipliseres med 10

Ved lik poengsum blir den eldste søker prioritert

Søkere med utenlandsk utdanning

Søkere med fullført videregående opplæring fra de andre nordiske land er kvalifisert for opptak når den videregående opplæringa i de respektive land gir generelt opptaksgrunnlag til tertiærutdanning tilsvarende norsk toårig teknisk fagskole.

Søkere utenfor Norden kan jf. Opplæringsloven, søke NOKUT om godkjenning av utenlandsk fag- og yrkesopplæring. Alternativt må søkeren dokumentere opplæring og praksis ved autorisert translatør og ha bestått eller ha likeverdig realkompetanse i de felles allmenne fag tilsvarende VG1 og VG2 i yrkesfaglige studieretninger. Søkere må i tillegg dokumentere norsk kunnskaper jamfør nivå B2 i «Test i norsk – Høyere nivå» (Bergenstesten) ref. Forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (Fagskoleforskriften).

Vitnemål

Studenter som fullfører og består utdanningen vil få utdelt vitnemål.

Vitnemålet skal inneholde:

- Fagskolens og utdanningens navn
- Kandidatens navn og fødselsnummer
- Beskrivelse av karaktersystemet og kandidatens karakterer
- Overordnet læringsutbytte for utdanningen
- Utdanningens emner og eventuell praksis
- Nivå i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR) 5.1 og kvalifikasjonen som ble oppnådd
- Antall studiepoeng og eventuell gradbetegnelse
- Dato for når vitnemål er utstedet

Organisering av utdanningen

Utdanningen «EX - Elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder» er bygget opp av ett emne á 10 studiepoeng. Studiet er bygget opp i henhold til kompetansebehovet beskrevet i EX-KOMP:2021 «Retningslinjer for opplæring av personell, som utfører arbeid knyttet til elektriske anlegg og elektrisk utstyr, eller er i tilknytning med installasjoner i eksplosjonsfarlige omgivelser», samt kravene i IEC 60079-14 og IEC 60079-17.

Studiet inneholder, blant annet, følgende tema:

- Myndighetskrav
- Grunnleggende teori og regelverk.
- Risikovurdering og områdeklassifisering
- Prosjektering og valg av utstyr
- Utførelse av installasjon
- Verifikasjon, sluttkontroll og dokumentasjon
- Periodisk inspeksjon og vedlikehold
- Regelverk rundt reparasjon
- Spesielle, bransjespesifikke regelverk og krav
- Utstyrs beskyttelsesarter

Innhold i utdanningen

Omfang

Utdanningen «EX - Elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder» gir 10 studiepoeng og omfatter om lag 292 timer (klokketimer) totalt, både undervisningstimer og studentarbeidstimer (normert tid).

Utdanningens navn:	EX- Elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder
Utdanningens antall arbeidstimer, totalt:	292 timer
Utdanningens antall studiepoeng, totalt:	10 studiepoeng
Utdanningens gjennomføringsmodell:	5 samlinger bestående av 1-3 dager

Fordeling arbeidstimer – nettbasert studium (deltidsstudium)

Emnenavn og omfang i studiepoeng	Aktivitet	Arbeidstimer	
EX - Elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder <i>10 studiepoeng</i>	Aktiviteter som foregår stedsbasert / på samlinger	80 timer	
	Aktiviteter som foregår på nett og mellom samlinger	Egenstudier	142 timer
		Lærerstyrte aktiviteter	40 timer
		Veiledning	30 timer
10 studiepoeng		292 timer	

Gjennomføringsplan. «EX – Elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder», 10 SP

Samling	Selvstudie/ Webinar/ e-læring	Modul	Dag	Timer	Tema	Test	Obligatorisk
1		1	1	3	Eksplosjonsteori	X	X
				1	Sonebegrep		X
				1	Område klassifisering		X
				1	EU/Cenelec		X
				1	IEC		X
				1	EPL		X
			2	Beskyttelses metoder		X	
			6	ATEX	X	X	
Total				16			
	X			2	EN/IEC 60079-0	X	X
				3	EN/IEC 60079-7	X	X
				4	Ex grunnleggende	X	X
				Total			
2		5	1	8	PTIL IEC 61892	X	X
				8	PTIL IEC 61892		X
				8	PTIL IEC 61892		X
			Total				24
	X			6	PTIL IEC 61892	X	X
				7	IEC 60529, IP grad	X	
				8	FSE Høy og lavspenning		
				9	FSE Førstehjelpskurs (FILM)	X	
				Total			
3		10	1	4	IEC 60079-5 Ex q	X	X
				4	IEC 60079-6 Ex o		X
				4	IEC 60079-15 Ex n		X
			2	Kabel gland			
			2	Praktisk øvelse på gland			
			Total				16
	X			11	IEC 60079-46, Webinar, Sammenstillinger	X	X
				12	Sone divisjon, Webinar	X	
				13	Ex grunnleggende, e-læring		
				Total			
4		14	1	8	IEC 60079-17, Vedlikehold	X	X
				4	EN 1127-1, Basis prinsipper		X
			2	4	Systemløsninger		
			Total				16
	X			15	IEC 60079-2, Asynkron, Ex p	X	X
				16	EN 50381, Webinar, Ex konteinere	X	X
				17	IEC 60079-17, Selvstudie, Ex vedlikehold	X	

Samling	Selvstudie/ Webinar/ e-læring	Modul	Dag	Timer	Tema	Test	Obligatorisk
		18		8	IEC 60079-26, Selvstudie, EPL Ga	X	
		19		8			
Total				32			
5		20	1	8	IEC 60079-11/25 Ex i	X	X
Total				8			
	X	21		8	Ex i, e-læringskurs		X
		22		8	ISO 80079-36, Webinar, Ikke elektrisk Ex utstyr	X	X
		23		8	ISO 80079-37, Webinar, Ikke elektrisk Ex utstyr	X	
		24		8	Norsok Z-015, Selvstudie, Midlertidig utstyr	X	
		25		8	Eksamen	X	X
Total				40			

Undervisningsformer og læringsaktiviteter

Arbeidsformene skal være relevante og hensiktsmessige i henhold til læringsutbytte beskrivelsene for utdanningen. Dette innebærer at studentene i tillegg til faglig utvikling også skal utvikle evne til selvstendig arbeid, kommunikasjon, samarbeid og praktisk yrkesutøvelse. Studentene skal videre utvikle evne til å se teknologien i et bredere samfunns- og miljøperspektiv og kunne foreta etiske refleksjoner.

Studentene har praktisk erfaring innen egne fagområder, som gir anledning til å legge til rette for erfaringsbaserte læringsformer. Variasjon i valg av læringsmetoder er nødvendig for å oppnå en helhetlig kompetanse som omfatter både kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

Gjennom pedagogisk ledelse skal studentene motiveres til selvstendighet og aktiv refleksjon over egen læringsprosess. Det forutsettes at studentene viser initiativ og tar ansvar for egen læring og felles læringsmiljø.

Undervisningsformer og læringsaktiviteter for nettbasert studium

Nettstøttet studium er et nett- og samlingsbasert deltidsstudium som består av 5 samlinger 1-3 dager på dedikert studiested. Det vil bli gjennomført e-læring hvor studentene gjennomfører pålagte oppgaver som e-læring samt samlingsbaserte digitale webinarer.

Fagskolen Vestland nytter primært læringsplattform (LMS) og skybasert programvare, men også webkonferanse, for samhandling i den nettbaserte undervisningen.

Den lærerstyrte undervisningen og forelesninger på samlinger gjennomføres med oppgaver, caser og laboratorieøvelser og vil være den viktigste undervisningsformen i utdanningen.

I tillegg til det kan skolen benytte ulike aktiviteter som:

- prosjektarbeid og prosjektoppgaver (både gruppe og individuelt)
- individuelle arbeidsoppgaver
- presentasjoner
- nettbasert undervisning
- veiledning

Undervisning

En undervisningsform der lærer presenterer og diskuterer et faglig emne med utgangspunkt i studieplan og pensum. Det blir holdt obligatorisk klasseroms undervisning på samlingene. Mellom samlinger vil nettbaserte undervisning ved Fagskolen Vestland tilbys både som asynkron og synkron undervisning. Asynkrone undervisning er videosnutter / opptak av undervisning som legges ut på læringsplattformen og kan sees på et passende tidspunkt. Enkelte emner tilbyr også synkronundervisning via webkonferanseverktøy. Noen undervisningsøkter kan også være hybridundervisninger der en har studenter som deltar fysisk i klasserommet og via webkonferanse.

Gruppearbeid og prosjektarbeid

Gruppearbeid kan være både lærer- og studentdrevet, og innebærer at mindre grupper samarbeider om løsning av en oppgave eller prosjekt. Gruppene kan samhandle via samskrivingsverktøy eller i nettmøter i et virtuelt møterom ved hjelp av webkonferanse.

Veiledning

Veiledning kan forgå både gruppevis eller mellom den enkelte student og lærer. Veiledning tilbys både under samlinger og på nett. Via læringsplattform eller skybasert programvare får studentene tilbakemelding på studentarbeid som f.eks. skriftlige besvarelser eller muntlige presentasjoner. Tilbakemeldingen kan gis både skriftlig, og ved hjelp av videoopptak eller lydfil. Det tilbys også veiledning i sanntid via webkonferanserom hvor student og lærer kan møtes til fastsatte tidspunkt.

Selvstudium

Selvstudium er studentarbeidet utover det fastsatte undervisningstilbudet. Dette inkluderer lesing av pensumlitteratur, bruk av læringsressurser, arbeid med oppgaver etc.

Læringsressurser

Undervisningsmateriell produseres, deles eller leveres ut på papir av lærer og legges tilgjengelig for studentene på læringsplattform eller via skybaserte tjenester. Læringsressurser kan inkludere dokumenter, lenker til nettsider, videosnutter, opptak av forelesninger m.m.

Vurdering

Vurdering blir gjennomført med eksamenskarakter i samsvar med læringsutbytte beskrivelsene. For å kunne gå opp til eksamen, må obligatoriske arbeidskravene være godkjente. Obligatoriske arbeidskrav defineres av lærer/instruktør/veileder.

Eksamen

Studentene skal gjennomføre en skriftlig eksamen. Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent for å gå opp til eksamen. Obligatoriske arbeidskrav vil bli definert av lærer/instruktør.

Karakterskala

Vurdering gjennomføres slik at skolen kan vurdere på et sikkert grunnlag om studenten har tilegnet seg kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse som er beskrevet i det overordnede læringsutbytte. Det skal benyttes bokstavkarakter fra A til F. Karakteren A er beste karakter, og E er dårligste karakter for å bestå eksamen. Karakteren F innebærer at emnet ikke er bestått.

Karakterskala for Fagskulen Vestland jf. Forskrift

Symbol	Generell, ikke fagspesifikk omtale av vurderingskriterium
A	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Studenten viser svært gode kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.
B	Meget god prestasjon. Studenten har veldig gode kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.
C	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Studenten har gode kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.
D	Akseptabel prestasjon med noe vesentlige mangler. Studenten viser en viss grad av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.
E	Prestasjonen tilfredsstiller minimumskravene, men heller ikke mer. Studenten har oppfylt minimumskrava som blir stilt til kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.
F	Prestasjon som ikke tilfredsstiller de faglige minimumskravene eller at arbeidskrav ikke er oppfylt. Studenten har ikke bestått på grunn av vesentlige mangler når det gjelder kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse eller at arbeidskrav ikke er oppfylt

Del 2 Emner og læringsutbytte

Emne	Tema
<p>EX - Elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder</p> <p>10 studiepoeng</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Myndighetskrav • Grunnleggende teori og regelverk. • Risikovurdering og områdeklassifisering • Prosjektering og valg av utstyr • Utførelse av installasjon • Verifikasjon, sluttkontroll og dokumentasjon • Periodisk inspeksjon og vedlikehold • Regelverk rundt reparasjon • Spesielle, bransjespesifikke regelverk og krav • Utstyrs beskyttelsesarter
<p>Emnebeskrivelse</p>	
<p>EX - Elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder er bygget opp av følgende tema.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Myndighetskrav Overordnet myndighetskrav • Grunnleggende teori og regelverk: Eksplosjonsteori for gass og støv. Tennkilder – elektriske og ikke elektriske. Introduksjon til klassifisering og soneinndeling. Grunnleggende forskjeller mellom ulike beskyttelsesarter. Generelt om sikker adferd i Ex-områder. Sikker utførelse av ikke elektriske arbeid i Ex-områder. Nasjonale lover og regelverk. ATEX-direktivene. Internasjonale normer og standarder. Sertifisering og samsvarserklæring for utstyr. Dokumentasjon av kompetanse. • Risikovurdering og områdeklassifisering: Sikkerhetsfilosofi og risikovurdering. Eksplosjonsverndokumentet. Utslippstyper. Alarm og nedstengingsprinsipper. Ventilasjon. NEK 420B- NEK EN 60079-10-1 og 10-2 Andre relevante normer og standarder. Soneinndeling for gass og støv. Temperaturklasser, andre omgivelseskrav. Samsvar mellom soner, kategorier og EPL. • Prosjektering og valg av utstyr: Generelt om regelverk for prosjektering og valg av utstyr for eksplosjonsfarlige områder (IEC/EN 60079 serien). Hvordan lese og etterleve områdeklassifisering /sonekart. Valg og plassering av utstyr ihht sone, EPL og omgivelseskrav. Krav til utstyrsmerking ihht IECEx / ATEX. Krav til dokumentasjon, sertifikat og samsvarserklæringer på utstyr. Forskjeller mellom utstyrs- og komponentsertifikater. Spesielle betingelser for sikker bruk og sikkerhetsmerking. Spesielle krav ved valg og prosjektering av alle beskyttelsesartene i anlegg. Krav til IS beregninger, krav til dokumentasjon for betingelser. Spesielle krav ved valg og prosjektering av trykksatte løsninger (Ex p). 	

Generelt om valg og prosjektering av andre beskyttelsesarter (inkl. Ex m, Ex n, Ex o, Ex q). Generelt om valg og prosjektering av mekaniske og elektriske sammenstillinger (EN 60079-46). Krav til kabel og ledningssystemer. Krav til valg av kabelinnføringer, varmekabelsystemer, koblingsbokser, lysarmaturer og motorer.

- **Utførelse av installasjon**

Generelt om regelverk for utførelse av installasjoner i eksplosjonsfarlige områder (EN 60079-14). Forståelse og etterlevelse av utstyrsdokumentasjon, sertifikater og samsvarserklæringer. Kjennskap til formelle installasjonskrav til ulike beskyttelsesarter. Krav til kontroll av merking ihht IECEx og ATEX i forbindelse med installasjon. Installasjonskrav for å ta hensyn til miljøkrav og annen ekstern påvirkning. Sikkert elektrisk arbeid i Ex-områder. Krav til batteridrevet, bærbart Ex utstyr. Spesielle krav til de respektive beskyttelsesmetodene, Ex i anlegg, trykksatte løsninger som kapslinger, rom og containere (Ex p). Generelt om installasjon av utstyr med andre beskyttelsesarter (inkl. Ex m, Ex n, Ex o, Ex q). Installasjon av kabel og ledningssystemer, Jording og utjevningsforbindelser. Installasjon av kabelinnføringer, varmekabelsystemer, koblingsbokser, lysarmaturer og motorer. Installasjon av antenner og utstyr som inneholder radiosender.

- **Verifikasjon, sluttkontroll og dokumentasjon**

Krav til slutt inspeksjon (NEK EN 60079-14). Særskilte krav for ulike utstyrstyper. Merking av Ex utstyr ihht ATEX og IECEx. CE merke og samsvarserklæring. Formelle krav til utstyrsdokumentasjon, Verifikasjon av Ex i systemer (IEC 60079-25).

- **Periodisk inspeksjon og vedlikehold**

Generelt om regelverk for inspeksjon og vedlikehold av installasjoner i eksplosjonsfarlige områder (IEC/EN 60079-17). Arbeidstillatelser og krav til prosedyrer for varme arbeider, vedlikehold og inspeksjon av anlegg i drift. Vedlikeholdsprogrammer og fastsetting av vedlikeholds- og inspeksjonsintervaller. Inspeksjonsgrader. Typiske vedlikeholds punkter for ulike typer utstyr. Dokumentasjon for egnethet for bruk (umerket utstyr / gamle installasjoner). Krav til dokumentasjon etter inspeksjon og vedlikehold.

- **Regelverk rundt reparasjon**

Generelt om regelverk for reparasjon, overhaling og utbedring (EN 60079-19). Godkjenningsordninger for EX verksteder. Krav til utførende personell. Krav til dokumentasjon på reparasjoner. Krav til merking og identifisering av reparert utstyr.

- **Spesielle, bransjespesifikke regelverk og krav**

PTIL (RF, IF, SF, AF og TOF. NEK EN 61892-serien. Norsok S-001, E-001 og Z-015. Gruver, fyllestasjoner for drivstoff og lakkeringsanlegg.

Læringsutbytte

Kunnskap

Studenten:

- har kunnskap om Ex-begreper, Ex-teorier, komponenter, prosesser og verktøy som benyttes ved arbeider på og i tilknytning til elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder
- har kunnskap om forskrifter, normer og standarder som gjelder for elektrisk utstyr og installasjoner i eksplosjonsfarlige områder
- har generell kunnskap om Ex-installasjoner, beskyttelsesmetoder, kabelføring, merking og identifikasjon av utstyr og beskyttelsesmetoder og krav til dokumentasjon ved arbeider i eksplosjonsfarlige områder
- har kunnskap om drift og vedlikehold av elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder.
- har kunnskap om sluttkontroll av elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder

Ferdigheter

Studenten:

- kan gjøre rede for sine faglige valg i planlegging, utførelse og verifisering av elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder ved hjelp av standard-, normer- og forskriftskrav
- kan gjøre rede for valg av elektrisk utstyr som benyttes i de elektriske installasjonene
- kan utfør installasjon og grunnleggende vedlikehold av elektrisk utstyr som benyttes i eksplosjonsfarlige områder
- kan bruke nasjonalt og internasjonalt regelverk og standarder relevante for installasjon i eksplosjonsfarlige områder
- kan gjøre rede for og forklare de viktigste HMS-faremomentene ved arbeider i eksplosjonsfarlige områder
- kan reflektere over egen og andres faglige utøvelse av elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder og veilede ved behov
- kan finne og henvise til informasjon og fagstoff knyttet til elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder
- kan kartlegge en situasjon og identifisere faglige problemstillinger innenfor elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder og redegjøre for behov for iverksetting av tiltak.

Generell kompetanse

Studenten:

- kan utføre risikovurdering og kvalitetssikring av elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder
- har forståelse for krav til elektrisk utstyr som benyttes i elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder
- kan ivareta sikkerhet og kvalitet i de elektriske installasjonene i eksplosjonsfarlige områder

- kan gjennomføre nyinstallasjon, modifikasjon og vedlikehold av elektrisk utstyr på elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder
- skal etter endt utdanning være i stand til å gjennomføre nødvendige sertifiseringer for å utføre arbeider i elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder (tilleggskrav til relevant praksis)

Undervisningsformer

Studieplanen er grunnlag for all undervisning.

Undervisningen baserer seg i stor grad på samlingsbaserte forelesninger, med teoretiske og praktiske oppgaver, oppgaveløsning. I tillegg blir det mellom samlinger gjennomført nettbasert undervisning i form av nettbaserte forelesninger med videosnutter / opptak av forelesninger / undervisningsunderlag som legges ut på læringsplattformen, webkonferanser, veiledning og annen aktivitet på nett. Lærer vil i hele gjennomføringsperioden være tilgjengelig for i felles og individuell veiledning.

Arbeidskrav

Det skal i utdanningen gjennomføres et minimum av prøver, eventuelt innleveringer i emnet samt en avsluttende eksamen.

Lærer definerer hvilke prøver, innleveringer og andre aktiviteter som er obligatoriske.

Obligatoriske arbeidskrav må være tilfredsstilt for å kunne gå opp til eksamen.

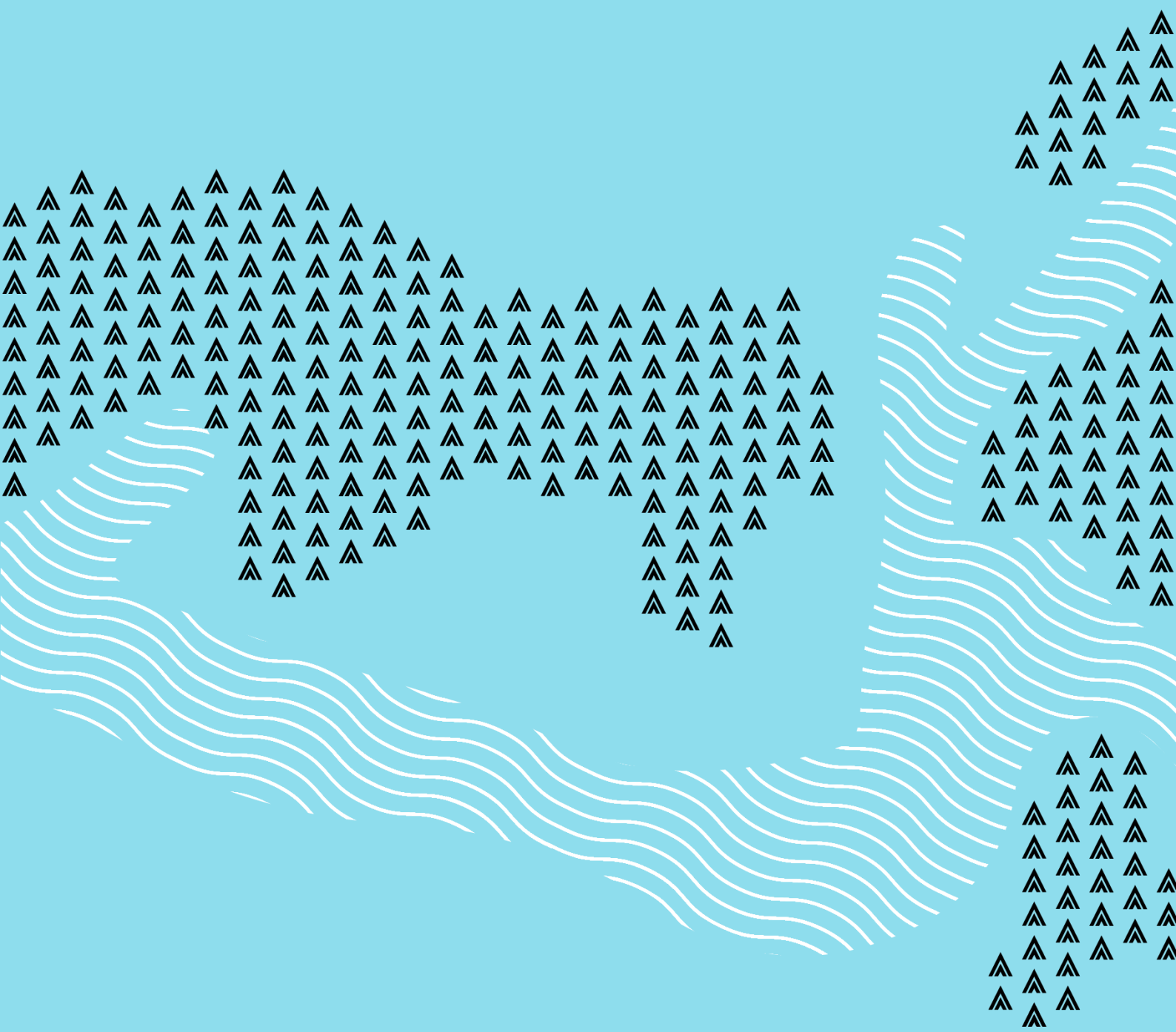
Vurderingsformer

En skriftlig eksamen i modulen

Karakterer gis iht. forskrift for Fagskolen Vestland.

Litteratur

Undervisningsmaterieell er tilgjengelig på nett og/eller utleveres av lærer/instruktør

vestlandfylke.no

10 Studiepoeng = 25 moduler								Obligatorisk
Datoer	Samling	Modul	Dag	Timer	TEMA	Kompendie	Test	
23.aug	1	1	1	3	Ekspljosjonsteori	Kompendie	Test	x
				1	-Sone begrep			x
				1	-Område klassifisering			x
				1	-EU/Cenelec			x
				1	-IEC			x
				1	-EPL			x
24.aug	1	1	2	6	-Beskyttelses metoder	Kompendie	Test	x
		2		8	EN/IEC 60079-0 Asynkron Generelle krav	Kompendie	Test	x
		3		8	EN/IEC 60079-7 Asynkron Ex e	Kompendie	Test	x
		4		8	Ex Grunnleggende e-læring. Seadrill			
13.sep	2	5	1	8	PTIL_ IEC61892	Kompendie	Test	x
14.sep				8	PTIL_ IEC61892			
15.sep				8	PTIL_ IEC61892			
				8	PTIL_ IEC61892 kompendiet og test			
				2	IEC 60529 IP Selvstudie IP Grad			Kompendie
		8		6	FSE høy og lavspenning e-læring kurs			
		9		2	Førstehjelpskurs FILM		Test	
18.okt			1	4	-IEC 60079-5 Ex q	Kompendie	Test	x
				4	-IEC 60079-6 Ex o	Kompendie		x
				4	-IEC 60079-15 Ex n	Kompendie		x
19.okt	3	10	2	2	-Kabel Gland	Kompendie		
				2	-Praktisk øvelse på gland	Kompendie		
24.okt		11		8	IEC60079-46 Webinar Sammenstillinger	Kompendie	Test	x
04.sep		12		8	Sone Divisjon,Webinar	Kompendie	Test	
		13		8	Ex Grunnleggende e-læring norsk tekst og tale			
08.nov	4	14	2	1	8 -IEC 60079-17 vedlikehold	Kompendie	Test	x
09.nov				4	EN 1127-1 Basis prinsipper			x
				4	Systemløsninger			
				4	IEC 60079-2 Asynkron Exp			
18.nov		16		6	EN 50381 Webinar Ex containere	Kompendie	Test	x
		17		6	IEC 60079-17 Selvstudie Ex vedlikehold	Kompendie	Test	
		18		8	IEC 60079-26 Selvstudie EPL Ga	Kompendie	Test	
		19		8	Ex Vedlikehold e-læring kurs			x
06.des	5	20	1	8	-IEC 60079-11/25 Ex i	Kompendie	Test	x
		21		8	Exi e-læringkurs			x
08.des		22		8	ISO 80079-36 Webinar Mekanisk Ex	Kompendie	Test	x
12.des		23		8	ISO 80079-37 Webinar. kompendiet og test	Kompendie	Test	
		24		8	Norsok Z-015 Selvstudie. kompendiet og test	Kompendie	Test	
		25		8	Exsamen i Docebo		Test	x

Fase 1

Skjema for arbeidet i prosjektgruppa ved utvikling av ny fagskuleutdanning eller vesentleg endring av eksisterande utdanning (akkreditert fagområde)

Utvikling av ny utdanning, eller vesentleg endring av allereie godkjent utdanning, skal gjennomførast i ei prosjektgruppe. Prosjektgruppa skal utarbeide ein kortfatta rapport som skal belyse sentrale tema og vurderingar. Prosjektgruppa utfører sitt arbeid ved å fylle ut skjemaet under.

Vidare skal prosjektgruppa konkludere og gje ei tilråding om utvikling og etablering av utdanninga som rektor kan leggje fram for styret.

1 Om kompetanse og utdanninga

Kva kompetanse er det utdanninga skal gje?

Utdanningen skal gi kompetanse innen EX for personell som utfører arbeid knyttet til elektriske anlegg og elektrisk utstyr, eller er i tilknytning med installasjoner i eksplosjonsfarlige omgivelser.

I dag tilbys kompetanse innen EX som forskjellige kurs. Denne utdanningen er ment å sette sammen læringsutbyttet i disse kursene til en samlet utdanning, som etter endt utdanning gir det teoretiske grunnlaget for å kunne gjennomføre obligatoriske eksamener for å løse ut påkrevd EX sertifisering.

Kva omfang (studiepoeng) vil utdanninga ha?

Ved utdanningar på mellom 120 og 180 studiepoeng må det sendast særskilt søknad til departementet, jf. fagskulelova. Prosjektgruppa må dokumentere at det er spesielle sertifiseringskrav ol. som gjer at det er naudsynt med ei utdanning med eit større omfang enn 120 studiepoeng.

10 stp.

Korleis passar utdanninga med fagskolen sin strategiplan?

Utdanningen passer godt inn med Fagskolen Vestland sin strategi om å være i førersete med å utvikle nye utdanningar i henhold til ønsker fra næringslivet.

Fagskolen skal utvikle nye fremtidsrettede utdanningar etter arbeidslivet sitt behov, og på den måten være en regional utviklingsaktør.

2 Behovet i markanden og berekraft

Kva er behovet og etterspurnaden i arbeidslivet for kompetansen som utdanninga skal gje?

Behovet og etterspurnaden vert kartlagt gjennom dialog og samarbeid med relevante verksemder og bransjeorganisasjonar innanfor fagområdet.

Det er ytret ønske fra næringslivet (Aker Stord) på Stord om mulighet for å starte opp et 10 stp. studie innen EX. Dette fordi bedre kunnskap innen EX, og et helhetlig studium, vil gi bedre kompetanse til fagarbeidere som skal utføre arbeid i tilknytning til eksplosjonsfarlige områder.

Studiet er tenkt utviklet i samarbeid med næringslivet og vil ha fokus på næringslivets behov. Studiet vil være relevant for alle som skal utføre arbeid i tilknytning til eksplosjonsfarlige områder, uavhengig av lands region.

Kva er behovet for den relevante kompetansen på kort og lang sikt?

Det vil i fremtiden være strengere og strengere krav til dokumentert kompetanse og sertifisering for å kunne utføre arbeid i tilknytning til eksplosjonsfarlige områder. Denne utdanningen vil gi relevant kompetanse inne EX, og vil gi det teoretiske grunnlaget for å kunne gjennomføre en eksamen som skal føre frem til godkjent sertifisering. Det vil være behov for denne utdanningen på både kort og lang sikt.

Er det uvisse knytt til behovet for den relevante kompetansen på lang sikt?

Det er liten usikkerhet knyttet til behovet for en slik utdanning på lang sikt. Behovet vil være stort i bransjer som utfører arbeid i tilknytning til eksplosjonsfarlige områder, spesielt innen elektro og automasjon.

3 Arbeidsplassar etter utdanning

Gir utdanninga kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet utan ytterlegare opplæringstiltak?

Utdanningen vil gi kompetanse som kan benyttes i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak, men det vil i noen tilfeller være krav om utvidet praktisk kompetanse. For å kunne utføre arbeid i eksplosjonsfarlige områder vil det være krav til dokumentert kompetanse innen EX, noe denne utdanningen vil gi. I forbindelse med sertifisering vil det være krav til dokumentert praktisk kompetanse.

Er det yrkestitlar eller liknande som er beskytta i høve til ny studieplan?

Nei.

Er det knytt sertifikatkrav til utdanninga?

Nei.

Er samfunnsutviklinga slik at det er forventa at det er eit behov for utdanninga i framtida?

Ja. I de fleste oljerelaterte bransjer vil det være krav til denne kompetansen, men det vil i flere og flere bransjer være krav til kompetanse innen EX.

Kor stor del av studentane ser ein føre seg vil vere i relevant arbeid innan tre månader etter fullført utdanning?

Dette er påbygging til allerede eksisterende kompetanse, og relevant fagbrev vil være et minimum for å kunne delta på studiet.

Det vil for arbeidssøkere være et konkurransefortrinn å dokumentere denne kompetansen ved eventuell jobbsøking. Kompetansen er et krav for å kunne utføre arbeid i tilknytning til eksplosjonsfarlige områder i mange selskaper.

4 Finansiering

Kva er forventa kostnad for gjennomføring av eitt utdanningsløp ved dette studiet?

Kostnadsramme ved utvikling og gjennomføring av pilot vil være ca. kr. 550 000,-.

Korleis kan utdanninga finansierast?

Til dømes offentlig tilskot, studentbetaling utan offentlig tilskot eller anna. Prosjektgruppa må gjere ei berekning basert på val av finansiering.

Utvikling og pilot finansieres gjennom bevilgninger via bransjeprogram.

Kva er forventa budsjett for utvikling, etablering og drift av utdanninga?

Det er gått ut anbud på etablering av utdanning og drift av pilot. Det er mottatt to tilbud, hvor vinnende tilbud var på kr. 512 500,-.

Vil utdanninga gje inntekter eller kostnadar knytt til investeringar?

Nei.

5 Naudsynt kompetanse innan fagfeltet

Har fagskolen, eller kan fagskolen skaffe, naudsynt kompetanse til å dekke behovet som utdanninga vil ha, både på kort og lang sikt?

Fagskolen har i dag ikke nødvendig kompetanse eller fagmiljø for å kunne gjennomføre utvikling og pilot. Studiet utvikles og gjennomføres i stedet i samarbeid med aktører i næringslivet. Lærere på skolen vil delta i gjennomføring og på sikt ønsker vi å gjennomføre utdanningen ved bruk av kompetanse innad i skolen.

6 Konklusjon

Kva er prosjektgruppa sin konklusjon / si tilråding?

Prosjektgruppa skal konkludere og gje ei tilråding om utvikling og etablering av utdanninga som rektor kan leggje fram for styret.

Prosjektgruppens konklusjon er at det er tilrådelig å starte utvikling og gjennomføring av studiet.

Fase 4

Skjema for arbeidet i sakkunnig komité ved utvikling av ny fagskuleutdanning eller vesentleg endring av eksisterande utdanning (akkreditert fagområde)

I fase 3 har prosjektgruppa ansvar for å utarbeide studieplan for utdanninga. I fase 4 skal den sakkunnige komité vurdere om studieplanen er godkjent. Komiteen tek stilling til spørsmålet ved å gjennomføre ei formell, pedagogisk og fagleg vurdering av studieplanen. Komiteen kan òg sette eventuelle premissar for oppretting av studiet.

Til slutt skal den sakkunnige komité konkludere på spørsmålet om studieplanen er godkjent eller ikkje. Dersom komiteen ikkje godkjenner studieplanen, skal planen sendast tilbake til prosjektgruppa saman med ein rapport om manglar og feil. Prosjektgruppa må deretter gjere dei naudsynte endringane for at den sakkunnige komiteen skal kunne handsama saken vidare.

Den sakkunnige komité utfører sitt arbeid ved å fylle ut skjemaet under.

1 Vurdering av studieplanen

Er læringsutbyttet for utdanninga relevant for yrkesfeltet?

Etter fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første ledd skal fagskoler «samarbeide med aktører i arbeidslivet for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for ett eller flere yrkesfelt»

Den sakkyndige komité vurderer at det samlede læringsutbyttet er relevant for yrkesfeltet. Læringsutbyttet gir den kompetansen som er nødvendig for å kunne utføre arbeid i tilknytning til elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder, og svarer til behovet i næringslivet. Læringsutbyttet er tilpasset «EX-KOMP:2021 Retningslinjer for opplæring av personell, som utfører arbeid knyttet til elektriske anlegg og elektrisk utstyr, eller er i tilknytning med installasjoner i eksplosjonsfarlige omgivelser». EX-KOMP:2021 er utarbeidet av relevante aktører med meget god kompetanse innen fagfeltet EX.

Er læringsutbyttet for utdanninga utforma i tråd med NKR nivå 5.1 og/eller 5.2?

Etter fagskoleloven § 5 andre ledd tredje punktum skal en akkreditert fagskoleutdanning «være i samsvar med Nasjonal kvalifikasjonsrammeverk». Læringsutbyttet for fagskoleutdanning skal være på nivå 5 i NKR, jf. fagskoleloven § 4 første ledd første punktum. Læringsutbyttebeskrivelsen skal beskrive hva en person vet, kan og er i stand til å gjøre som resultat av læringsprosessen som skjer gjennom utdanningen. Videre må læringsutbyttebeskrivelsen være så fagspesifikk at den gir mening som en overordnet beskrivelse av kompetansen.

Den sakkyndige komité vurderer at det samlede læringsutbyttet ligger på nivå 5.1 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Komiteen mener at læringsutbyttebeskrivelsen er fagspesifikk nok til at den gir mening som en overordnet beskrivelse av kompetansen.

Utdanningens omfang:

Fagskoleutdanninger skal ha et innhold og omfang «som tilsvarer inntil to års utdanning på fulltid», jf. fagskoleloven § 4 a første ledd første punktum. Fagskoler kan imidlertid få akkreditert utdanninger på mindre enn et halvt års omfang dersom nærmere bestemte vilkår er oppfylt, jf. andre ledd.

Utdanningen «EX- Elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder» har et omfang på 10 studiepoeng. Etter fagskoleloven § 4 a andre ledd oppfyller fagskolen vilkårene for å kunne tilby kortere utdanninger av et mindre omfang enn et halvt år. Den sakkyndige komité vurderer derfor at utdanningens omfang er i samsvar med regelverket.

Er kvalifikasjonane læringsutbyttet gir tilstrekkeleg for å utøve yrket?

Etter fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre ledd skal «utdanningens læringsutbytte være utformet i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), og kvalifikasjonen skal være tilstrekkelig for å utøve yrket». Kravet om at kvalifikasjonen skal være tilstrekkelig for å utøve yrket må sees i sammenheng med fagskoleloven § 4 første ledd andre punktum om at fagskoleutdanninger skal «gi kompetanse som kan tas i bruk for å løse oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak».

Den sakkyndige komité vurderer at det samlede læringsutbyttet er tilstrekkelig for yrkesfeltet. Utdanningen er en spesialisering innenfor fag, med et stort læringsutbytte som gir grunnlag for utvidede arbeidsoppgaver og fagansvar i tilknytning til arbeid mot elektriske anlegg i eksplosjonsfarlige områder.

Læringsutbyttet er tilpasset «EX-KOMP:2021 Retningslinjer for opplæring av personell, som utfører arbeid knyttet til elektriske anlegg og elektrisk utstyr, eller er i tilknytning med installasjoner i eksplosjonsfarlige omgivelser». EX-KOMP:2021 er utarbeidet av relevante aktører med meget god kompetanse innen fagfeltet EX.

Den sakkyndige komité vurderer at utdanningen gir en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring.

Samarbeider fagskolen med aktører i yrkesfeltet og deltar i faglege nettverk som sikrar at utdanninga er relevant for yrkesfeltet?

Etter fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første ledd skal fagskoler «samarbeide med aktører i arbeidslivet for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for ett eller flere yrkesfelt». Ordlyden i kravet viser til at utdanningen skal være yrkesrettet, og stiller krav til formålet med samarbeidet mellom fagskolen og aktører i arbeidslivet. Kravet må tolkes i lys av fagskoleloven § 4 første ledd andre punktum, som sier at fagskoleutdanning skal gi kompetanse som kan tas i bruk for å løse oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak.

Den sakkyndige komité vurderer at fagskolen har dokumentert et samarbeid som er tilstrekkelig for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for yrkesfeltet.

Det er avdekket et stort kompetansebehov innen elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder. Kompetansen på feltet er minkende, samtidig som kravene fra næringslivet er strengere enn før. Utdanningen «EX – Elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder» skal gi faglig fordypning innen Ex, og er et samarbeid med industrien på Stord, i Sunnhordaland. I tillegg samarbeider fagskolen med kursleverandører innenfor relevant fagområde. Innholdet i studieplanen er utarbeidet i tett samarbeid med Aker Stord.

Den sakkyndige komité mener at fagskolen har samarbeidet med aktuelle aktører i yrkeslivet om utviklingen av utdanningen, som sikrer at utdanningen er relevant for yrkesfeltet.

Har utdanninga eit dekkande namn?

Etter fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje ledd bokstav a skal utdanningen ha «et dekkende navn». Ordlyden i «dekkende navn» tilsier blant annet at navnet skal signalisere hvilken kompetanse studentene har etter å ha gjennomført utdanningen.

Utdanningens navn var i utgangspunktet «EX for leverandørindustrien». Den sakkyndige komité vurderte at navnet ikke var dekkende, da utdanningen er rettet mot flere industrier enn leverandørindustrien.

Etter komiteens vurdering ble navnet endret til «EX- Elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder». Utdanningen har som formål å gi fagarbeidere den kompetanse og praksis som er nødvendig for å kunne utføre arbeid på og vedlikehold av utstyr i eksplosjonsfarlige områder.

Den sakkyndige komité vurderer at navnet «EX- Elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder» reflekterer utdanningens innhold, og signaliserer hvilken kompetanse studentene vil ha etter gjennomført utdanning. Kravet til et «dekkende navn» er altså oppfylt.

Er omfanget, faginnhaldet og strukturen i utdanninga egna til at studentane kan nå læringsutbyttet?

Etter fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje ledd bokstav b skal utdanningen ha «et faginnhold og en struktur som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet». En alminnelig språklig forståelse av «egnet» tilsier at utdanningen skal ha et innhold og må være organisert på en måte som gjør det mulig for studentene å oppnå utdanningens læringsutbytte.

Den sakkyndige komité vurderer at utdanningens faginnhold og struktur er egnet til at studentene kan nå det oppgitte læringsutbyttet. Etter studieplanen vil utdanningen gi faglig fordypning innen nyinstallasjon, modifikasjon og vedlikehold av installasjoner og utstyr i eksplosjonsfarlige områder. Etter endt utdanning vil den enkelte student ha den nødvendige teoretiske kompetansen og relevant praksis som vil gi Ex-sertifisering for arbeid på og vedlikehold av utstyr i eksplosjonsfarlige områder (CompEX, IECEX).

Hva gjelder strukturen er utdanningen delt inn i 25 moduler. Under hver modul er det listet opp hvilke temaer som inngår i modulen (se gjennomføringsplan i studieplanen). Den sakkyndige komité vurderer at modulene og temaene under hver modul, samt deres omfang, er både relevante og i sammenheng med hverandre.

Den sakkyndige komité vurderer altså at utdanningens omfang, faginnhold og struktur er egnet til at studentene kan nå læringsutbyttet.

Er undervisnings-, lærings- og vurderingsformene i utdanninga egna til at studentane kan nå læringsutbyttet?

Etter fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje ledd bokstav c skal utdanningen ha «undervisnings-, lærings- og vurderingsformer som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet». Undervisnings-, lærings- og vurderingsformene i utdanningen må understøtte faginnholdet og strukturen. De må også passe til utdanningsformen. Det bør være både teoretiske og praktiske undervisnings- og læringsaktiviteter. Vurderingsformene må være tilpasset emnene og læringsaktivitetene.

Den sakkyndige komité vurderer at undervisnings-, lærings- og vurderingsformene i utdanningen er egnet til at studentene kan nå læringsutbyttet. Komiteen viser til gjennomføringsplanen med obligatoriske tester og eksamen.

Er opptakskrava dei rette for utdanninga?

Opptakskravene må vurderes opp mot følgende:

Fagskoleforskriften § 7:

(1) Opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse [...] eller tilsvarende realkompetanse.

(4) Styret selv kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen.

(5) Styret selv kan i tillegg stille opptakskrav om fullført og bestått fagskoleutdanning til fagskoleutdanninger.

Bestemmelsen stiller krav til hvilke opptakskrav fagskolen kan stille for utdanninger. Innenfor disse rammene, er det fagskolene selv som bestemmer hvilke opptaksgrunnlag som gjelder for de utdanningene de tilbyr. Opptakskravet må oppgi hva som er det generelle opptakskravet til studiet, f.eks. hvilke fagbrev som gir grunnlag for opptak. Opptakskravet skal også inneholde bestemmelser om realkompetansevurdering.

Den sakkyndige komité vurderer at fagskolens generelle opptakskrav er i tråd med regelverket. Det generelle opptakskravet er beskrevet som fullført og bestått videregående opplæring med nærmere bestemte fagbrev. Komiteen vurderer at de opplistede fagbrevene er relevante å bygge fagskoleutdanningen på. Videre har fagskolen sikret at søkere med tilsvarende kompetanse kan tas opp til utdanningen på bakgrunn av realkompetanse.

Den sakkyndige komité vurderer at fagskolens bestemmelser om opptak er i tråd med regelverket.

Er det krav til eventuelle internasjonale standardar, konvensjonar og avtalar i utdanninga? Er desse i så fall ivareteke?

Etter fagskoleforskriften § 47 (4) skal fagskoleutdanninger være i tråd med de internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler som Norge er forpliktet til å følge. En alminnelig språklig forståelse av «i tråd med» tilsier at det sentrale er at fagskoleutdanningen ikke har et innhold som strider mot eller ikke er i samsvar med det internasjonale regelverket. Kravet er bare relevant dersom det finnes internasjonale standarder, konvensjoner eller avtaler som har betydning for den aktuelle fagskoleutdanningen.

Innholdet i «EX – Elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder» er styrt av internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler, som IEC, Cenelec, ATEX og EU-direktiv.

Den sakkyndige komité vurderer at utdanningens innhold er i overensstemmelse med det internasjonale regelverket.

Dersom utdanninga har praksis, er kravet til praksisavtalar ivareteke?

Det gjennomføres ikke praksis i denne utdanningen.

Dersom utdanninga har praksis, har praksisrettleiarar naudsynt kompetanse?

Det gjennomføres ikke praksis i denne utdanningen.

Er studentane sine arbeidstilhøve, informasjon og velferd ivareteke?

Studiet følger de vanlige retningslinjene for studenter ved Fagskolen Vestland, og vil ha tilgang til de samme fasilitetene som andre studenter.

Har fagskulen den lærarkompetansen og tilgangen til fagressursar som er naudsynt for å drifte utdanninga?

Fagskulen Vestland har per dags dato ikke fullt ut kompetansen til å gjennomføre studiet uten innleie av undervisningspersonale. Det vil derfor bli benyttet ekstern kompetanse i starten og samarbeid med næringslivet. Fagskulen Vestland starter prosessen med å bygge fagkompetanse og fagmiljø internt når tilbudet starter opp.

Har fagskulen sensorar med kompetanse til å vurdere om læringsutbyttet er nådd?

Etter fagskoletilsynsforskriften § 2-5 skal sensor «ha kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen». Bestemmelsen stiller krav til hvilken kompetanse sensorene skal ha. Det sentrale er at sensorene har en kompetanse som gjør det mulig å vurdere hvorvidt studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen. For å kunne vurdere om studentene har oppnådd læringsutbyttet må sensorene ha god kjennskap til læringsutbyttebeskrivelsene.

Fagskolen vil benytte sensorer som har lang erfaring innen relevant fagområde. Den sakkyndige komité vurderer derfor at fagskolen har sikret at sensorene har tilstrekkelig kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen.

2 Eventuelle premissar for oppretting av studiet

Er det naudsynt å sette premissar for oppretting av studiet?

For å kunne starte opp studiet er det nødvendig med nok søkere til utdanningen. Den sakkyndige komité mener at antall søkere bør være 15 eller flere for at utdanningen kan starte opp.

3 Konklusjon

Kva er den sakkunnige komité sin konklusjon?

Komiteen skal konkludere på spørsmålet om studieplanen er godkjent eller ikkje. Dersom komiteen ikkje godkjenner studieplanen, skal planen sendast tilbake til prosjektgruppa saman med ein rapport om manglar og feil.

Den sakkyndige komité godkjenner studieplanen.

EX-KOMP:2021

Retningslinje for opplæring av personell, som utfører arbeid knyttet til elektriske anlegg og elektrisk utstyr, eller er i tilknytning med installasjoner i eksplosjonsfarlige omgivelser.

Forfattere:

Ole Petter Sørensen
Lennart Jardstål
Dag Ove Fauskanger
Arne Nossun
Dag Ivar Roald

Seniorinstruktør, Trainor Elsikkerhet AS
Fagleder elektrosikkerhet og drift, Equinor
Faglig ansvarlig elektro, Aker Solutions Topside and Facilities
Ansvarshavende for elektriske anlegg, Equinor EPN
Daglig leder, Adeptor

FORORD

Myndighetene setter krav til kvalifikasjoner for dem som skal arbeide i eksplosjonsfarlige områder. Forskriftene gir ikke detaljerte krav til hvilken kompetanse de forskjellige faggrupper skal ha.

EX-KOMP:2021 gir anbefalinger basert på erfaringer og kunnskap fra fagmiljøer innenfor Ex i Norge. Anbefalingene skal være til hjelp for bedrifter og kursleverandører med tanke på opplæring innenfor fagområdet Ex installasjoner i eksplosjonsfarlige områder. Retningslinjen er noe forenklet i forhold til tidligere, men er dekkende for kompetanse/opplæring innenfor de ulike fagfelt.

IFEAs Ex utvalg for INSTALLASJONER I Ex-områder utarbeidet en pensumliste og kompetansematrise for overnevnte område i 2011.

Det har i de senere år blitt etterlyst en revidering av pensumliste og kompetansematrise fra ulike aktører i bransjen.

NFEA nedsatte en arbeidsgruppe med personer fra det tidligere Ex utvalget til IFEA for å revidere pensumliste og kompetansematrise. Arbeidsgruppa har videre utarbeidet forslag som er sendt ut til høring våren 2021.

Arbeidsgruppa har vært representert med personer fra ulike aktører innenfor bransjen og i tillegg hatt kontakt med tilsynsmyndigheter under utarbeidelsen av nye retningslinjer.

Følgende har deltatt i utarbeidelse av EX-KOMP:2021:

Ole Petter Sørensen	Seniorinstruktør, Trainor Elsikkerhet AS
Lennart Jardstål	Fagleder elektrosikkerhet og drift, Equinor
Dag Ove Fauskanger	Faglig ansvarlig elektro, Aker Solutions Topside and Facilities
Arne Nossum	Ansvarshavende for elektriske anlegg, Equinor EPN
Dag Ivar Roald	Daglig leder, Adeptor

EX-KOMP:2021 har vært på høring hos aktuelle myndigheter og i bransjen. Arbeidsgruppen har fått tilbakemelding fra Direktoratet for Samfunnssikkerhet (DSB) og Beredskap, Petroleumstilsynet, Sjøfartsdirektoratet og Arbeidstilsynet. Deres kommentarer er i det vesentligste tatt hensyn til.

Ettersom retningslinjen er relevant for å dokumentere etterlevelse av FEK, gjengis en tilbakemelding fra DSB spesielt:

«Retningslinjene for opplæring, EX-KOMP:2021, vurderes som godt dekkende for emner som bør gjennomgå av personell som omfattes av Forskrift om elektroforetak og kvalifikasjonskrav for arbeid knyttet til elektriske anlegg og elektrisk utstyr (FEK) § 5 tom 7, for de krav som oppstilles til tilleggskompetanse innenfor elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder»

Formål

Formålet med dette dokumentet er å definere et nødvendig og tilstrekkelig nivå for teoretisk opplæring, for dem som skal arbeide med elektriske anlegg i eksplosjonsfarlige områder. For enkelte arbeidsoppgaver kreves praktisk opplæring og erfaring, i tillegg til den teoretiske opplæringen.

Opplæringen skal ivareta nasjonale myndighetskrav til prosjektering, installasjon, inspeksjon, drift og vedlikehold for eksplosjonsfarlige områder. Opplæringen ivaretar kravene i ATEX 94/9/EC og nå ATEX 2014/34/EU, produktdirektivet (FUSEX), ATEX 137 brukerdirektivet (FHOSEX) og kompetansekravene i NEK420 (normsamling som inneholder NEK EN 60079-14, NEK EN 60079-17, NEK EN 60079-19 og NEK IEC/IEEE 60079-30-2).

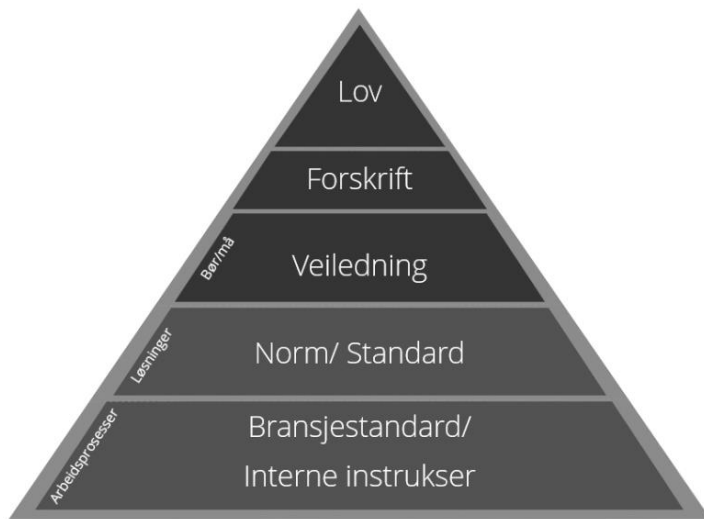
Andre sertifiseringsordninger som for eksempel IECEx og CompEx kan også gi nødvendig kompetanse. Ref NOG059.

EX-KOMP:2021 er basert på gjeldene forskrifter. Regelverk for anlegg som er bygget etter tidligere opphevede forskrifter, blir ikke behandlet her.

Følgende områder dekkes av denne retningslinjen:

- Petroleumsvirksomhet på land
- Permanent plasserte innretninger på norsk kontinentalsokkel
- Flyttbare innretninger som skal operere på norsk kontinentalsokkel
- Skip, sjøredskaper og flyttbare innretninger registrert i Norge (NIS og NOR)
- Prosessindustri med eksplosjonsfarlige områder
- Eksplosjonsfarlige områder med støv
- Annen industri med eksplosjonsfarlige områder (for eksempel bensinstasjoner og lakkeringsanlegg)

Nasjonale lover og forskrifter

Figur 1: Regelverkshierarki

EL tilsynsloven

FEL	Forskrift om elektriske lavspenningsanlegg
FME	Forskrift om maritime elektriske anlegg
FEK	Forskrift om elektroforetak og kvalifikasjonskrav for arbeid knyttet til elektriske anlegg og elektrisk utstyr
FSE	Forskrift om sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg
FHOSEX	Forskrift om helse og sikkerhet i eksplosjonsfarlige atmosfærer,
FUSEX	Forskrift om utstyr og sikkerhetssystem til bruk eksplosjonsfarlige områder
IK	Forskrift om systematisk HMS-arbeid i virksomheter, IK-forskriften

Petroleumstilsynets HMS regelverk

RF	Rammeforskriften
SF	Styringsforskriften
IF	Innretningsforskriften
AF	Aktivitetsforskriften
TOF	Teknisk og operasjonell forskrift

Sjøfartsdirektoratet

- Lov om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven)
- Forskrift om bygging av flyttbare innretninger
- Forskrift om sikringstiltak mot brann og eksplosjon på flyttbare innretninger
- Forskrift om risikoanalyse for flyttbare innretninger
- Forskrift om arbeidsmiljø, sikkerhet og helse for de som har sitt arbeid om bord på skip
- Forskrift om skip som bruker drivstoff med flammepunkt under 60 °C
- Forskrift om sikkerhetsstyringssystem for norske skip og flyttbare innretninger
- Forskrift om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk
- International Convention for the Safety of Life at Sea (SOLAS)

Nasjonale normer/standarder

NORSOK	Norsk sokkel konkurranseposisjon standarder
NEK 420	Elektriske installasjoner i eksplosjonsfarlige områder
NOG059	Norsk olje og gass. Anbefalte retningslinjer for kompetanse og opplæring av elektropersonell
FM	Forskrift om maskiner

Det finnes også nasjonale fortolkninger, for eksempel:

Nasjonale fortolkninger på kabelinnføringer, jordinger og overtrykks containere.

Fortolkninger fra NEK (NK31/204/216-Elektrisk utstyr for eksplosjonsfarlige områder).

Internasjonale normer/standarder

EN IEC 61892-serien	Flyttbare og stasjonære innretninger til sjøs - Elektriske installasjoner
EN IEC 60079-serien	Eksplosjonsfarlige områder
EN ISO 80079-serien	Eksplosjonsfarlige omgivelser (Ikke elektrisk)

NS EN 1127-serien

Eksplorative omgivelser - Eksplosjonsforebyggelse og -vern

Opplæring

Grunnleggende Ex, Ex i og Ex vedlikehold opplæring anbefales som klasseromskurs over minimum 3 dager (22,5 timer pr kurs).

Instruktører skal være kompetente og ha god kjennskap til Ex installasjoner og være oppdatert på regelverk, forskrifter og normer. Valg av kurstilbyder må være basert på en vurdering av faglig ansvarlig.

Deler av opplæringen forutsetter grunnleggende elektrokompetanse. Personell skal være oppdatert på den faglige utviklingen, og oppdatering anbefales minst hvert 5 år.

Oppdatering av Ex-opplæring kan utføres både som klasseromskurs, webinar og som nettbasert kurs. All opplæring skal avsluttes med en test/prøve, og det skal utstedes kursbevis. Kursbeviset skal inneholde emneplan og varighet i samsvar med pensumliste.

Opplæring av ikke-elektropersonell skal vurderes av faglige ansvarlige/ansvarshavende, slik at personellet får den nødvendige opplæringen i forhold til hvilke arbeidsoppgaver de utfører.

Opplæring skal godkjennes av faglig ansvarlig/ansvarshavende i den enkelte bedrift.

EX-KOMP:2021 krever ikke at personell skal være sertifisert. Gjennomført opplæring skal være dokumentert med kursinnhold, varighet og tidspunkt.

Ajourhold og oppdatering

Kvalifisert personell er de som oppfyller kravene og er oppdatert på den faglige utviklingen. I forbindelse med endringer i forskrifter og normer, må kompetansen oppdateres. Kompetansen skal minimum ajourholdes minst hvert 5 år, ihht NOG 059.

Den praktiske opplæringen kan gjennomføres på eget anlegg, gjennom relevante arbeidsoppgaver, eller på praktiske kurs. Bedriften er ansvarlig for å dokumentere praksis.

Opplæring skal godkjennes av faglig ansvarlig/ansvarshavende i den enkelte bedrift.

Lærlinger

Faglige ansvarlige/ansvarshavende (foretaket) skal påse at lærlinger i elektro og automasjonsfag får den nødvendige kompetanse.

Kompetansematrise

EX-KOMP:2021 viser kompetansematrise i vedlegg, som dekker kompetansebehovet for ulike grupper/ arbeidsområder innenfor eksplosjonsfarlige-områder.

Forklaring til de ulike rollene (angitt i tabell som bokstav A-F):

A: Planlegging / prosjektering

Eksempel på stillinger: Prosjektingeniører, pakkeansvarlige

Personell som skal arbeide med prosjektering av elektriske anlegg for eksplosjonsfarlig områder.

Dette omfatter: utarbeidelse av spesifikasjoner, valg av utstyr, prosjektering av Ex anlegg, innkjøp av materiell og utarbeiding av dokumentasjon.

For personell som skal utføre risikovurdering, områdeklassifisering og utarbeide sonekart.

B: Installasjon

Eksempel på stillinger: elektrikere, automatikere, tavlebyggere

For elektrofagarbeidere og personell som skal drive med installasjon og sluttkontroll av elektriske anlegg i eksplosjonsfarlige områder.

C: Drift og vedlikehold

Eksempel på stillinger: elektrikere, automatikere, instrument-teknikere, vedlikeholds ingeniører

Personell som skal sette Ex anlegg i drift og ta seg av daglig drift. Personell som skal vedlikeholde elektriske anlegg i eksplosjonsfarlig områder.

Personell som skal reparere Ex utstyr på anlegget (der det ikke er krav til godkjenning og sertifisering).

Sjøfolk som skal ivareta bestemte plikter knyttet til betjening av elektrisk utstyr i eksplosjonsfarlig områder.

D: Tilsyn og kontroll

Eksempel på stillinger: Inspektører, myndighetsorganer

Personell som skal kontrollere at anleggene er utført etter gjeldende bestemmelser, og som fører tilsyn med anleggene etter at de er kommet i drift (inkludert det lokale el-tilsyn; installasjonsinspektører/tilsynsingeniør (DLE).

E: Utførende personell (ikke-elektrofagarbeider)

Eksempel på stillinger: Mekaniske fag, Isolering stillas og overflatefag, prosessoperatør, annet driftspersonell

Personell som har arbeid som kan påvirke sikkerheten for elektriske anlegg, høytrykks-spyling, sandblåsing, maling ol.

Personell som arbeider med Ikke elektrisk utstyr, men som inneholder mulige tennkilder, anbefales å ha Ex-opplæring.

F: Administrativt, ikke-utførende

Eksempel på stillinger: Selgere av Ex utstyr, administrasjon og innkjøpere

Personell som arbeider med salg og leveranser av eksplosjonssikkert utstyr og sikkerhetssystemer.

Ledere på plattform, vedlikeholdsledere og andre som kan sette i verk tiltak som kan påvirke sikkerheten i Ex anlegg.

Kaptein, overstyrmann, maskinoffiser eller skipselektrikeroffiser som kan sette i verk tiltak som kan påvirke sikkerheten i EX anlegg ombord på sjøgående skip og flyttbare innretninger.

		Planlegging / prosjektering	Installasjon	Drift og vedlikehold	Tilsyn og kontroll	Utførende personell (ikke elektro)	Administrativt, ikke-utførende
		A	B	C	D	E	F
1	Grunnleggende teori og regelverk						
1.1	Eksplisjonssteori og tennkilder						
	Eksplisjonssteori for gass	X	X	X	X	X	X
	Eksplisjonssteori for støv	X	X	X	X	X	X
	Tennkilder - Elektriske og ikke-elektriske	X	X	X	X	X	X
	Introduksjon til klassifisering og soneinndeling	X	X	X	X	X	X
	Grunnleggende forskjeller mellom ulike beskyttelsesarter	X	X	X	X	X	X
1.2	Sikkert opphold og arbeid i EX områder						
	Generelt om sikker adferd i EX områder		X	X	X	X	
	Sikker utførelse av ikke-elektrisk arbeid i EX områder		X	X	X	X	
1.3	Regelverk						
	Nasjonale lover og regelverk	X	X	X	X	X	X
	ATEX direktivene	X	X	X	X	X	X
	Internasjonale normer og standarder	X	X	X	X		X
	Sertifisering og samsvarserklæringer for utstyr	X	X	X	X	X	X
	Dokumentasjon av kompetanse	X			X		
2	Risikovurdering og områdeklassifisering						
2.1	Generelt						
	Sikkerhetsfilosofi og risikovurdering	X			X		
	Eksplisjonsverndokumentet	X	X	X	X	X	X
	Utslippstyper	X			X		
	Alarm og nedstengningsprinsipper.	X			X		
	Ventilasjon	X			X		
2.2	Regelverk						
	NEK 420B - NEK EN 60079-10-1 og 10-2	X			X		
	Andre normer og standarder	X			X		
2.3	Klassifisering						
	Soneinndeling for gass	X			X		
	Soneinndeling for støv	X			X		
	Temperaturklasser	X			X		
	Andre omgivelseskrav	X			X		
	Samsvar mellom soner, kategorier og EPL.	X			X		

Kommentar til klassifisering: Områdeklassifisering er et fagfelt som går på tvers av flere fagdisipliner med særskilt/utvidet kompetansekrav, som ikke er fullt ut dekket av EX-KOMP:2021.

		A	B	C	D	E	F
3	Prosjektering og valg av utstyr						
3.1	Generelt						
	Generelt om regelverk for prosjektering og valg av utstyr for eksplosjonsfarlige områder (NEK420A / NEK EN 60079-14)	X			X		X
	Hvordan lese og etterleve områdeklassifisering/sonekart	X			X		
	Valg og plassering av utstyr ihht sone, EPL og omgivelseskrav	X	X		X		
	Krav til utstyrsmarkering ihht IECEx og ATEX	X	X	X	X		X
	Krav til dokumentasjon, sertifikat og samsvarserklæringer på utstyr	X	X	X	X		X
	Forskjeller mellom utstyr- og komponentsertifikater (U)	X	X	X	X		
	Spesielle betingelser for sikker bruk (X) og sikkerhetsmarkering	X	X	X	X	X	X
3.2	Spesielle krav til ulike beskyttelsesarter						
	Spesielle krav ved valg og prosjektering av Ex e utstyr	X			X		
	Spesielle krav ved valg og prosjektering av Ex d utstyr	X			X		
	Spesielle krav ved valg og prosjektering av Ex i anlegg	X			X		
	Krav til IS beregninger	X			X		
	Spesielle krav ved valg og prosjektering av trykksatte kapslinger og rom (Ex p)	X			X		
	Generelt om valg og prosjektering av andre beskyttelsesarter (inkl. Ex m, Ex n, Ex o, Ex q)	X			X		
	Generelt om valg og prosjektering av sammensatte beskyttelsesarter (EN 60079-46)	X			X		
3.3	Spesielle krav til ulike installasjoner og utstyrstyper						
	Krav til kabel og ledningssystemer	X			X		
	Krav til valg av kabelinnføringer	X			X		
	Krav til varmekabelsystemer	X			X		
	Krav til koblingsbokser	X			X		
	Krav til lysarmaturer	X			X		
	Krav til motorer	X			X		
4	Utførelse						
4.1	Generelt						
	Generelt om regelverk for utførelse av installasjoner i eksplosjonsfarlige områder (NEK420A / NEK EN 60079-14)		X		X		
	Forståelse og etterlevelse av utstyrsdokumentasjon, sertifikater, samsvarserklæringer.		X		X		
	Kjennskap til formelle installasjonskrav til ulike beskyttelsesarter		X		X		
	Krav til kontroll av merking ihht IECEx og ATEX i forbindelse med installasjon		X		X		
	Installasjonskrav for å ta hensyn til miljøkrav og annen ekstern påvirkning		X		X		
	Sikkert elektrisk arbeid i EX områder		X		X		
	Krav til batteridrevet, bærbart EX utstyr		X		X		

		A	B	C	D	E	F
4.2	Spesielle krav til ulike beskyttelsesarter						
	Spesielle krav ved installasjon av Ex e utstyr		X		X		
	Spesielle krav ved installasjon av Ex d utstyr		X		X		
	Spesielle krav ved installasjon av Ex i anlegg		X		X		
	Spesielle krav ved installasjon av trykksatte kapslinger og rom (Ex p)		X		X		
	Generelt om installasjon av utstyr med andre beskyttelsesarter (inkl. Ex m, Ex n, Ex o, Ex q)		X		X		
4.3	Spesielle krav til ulike installasjoner og utstyrstyper						
	Installasjon av kabel og ledningssystemer		X		X		
	Jording og utjevningforbindelser		X		X		
	Installasjon av kabelinnføringer		X		X		
	Installasjon av varmekabelsystemer		X		X		
	Installasjon av koblingsbokser		X		X		
	Installasjon av lysarmaturer		X		X		
	Installasjon av motorer		X		X		
	Installasjon av antenner og utstyr som inneholder radiosender		X		X		
5	Verifikasjon, sluttkontroll og dokumentasjon						
5.1	Inspeksjon						
	Krav til innledende inspeksjon (NEK EN 60079-14)	X	X	X	X		
	Særskilte krav for ulike utstyrstyper	X	X	X	X		
5.2	Utstyrsmarking						
	Marking av EX utstyr ihht ATEX og IECEx		X	X	X		
	CE merke og samsvarserklæring		X	X	X		
5.3	Dokumentasjon						
	Formelle krav til utstyrsdokumentasjon		X	X	X		
	Verifikasjon av Ex i systemer	X	X	X	X		
6	Inspeksjon og vedlikehold						
6.1	Generelt						
	Generelt om regelverk for inspeksjon og vedlikehold av installasjoner i eksplosjonsfarlige områder (NEK420A/ NEK EN 60079-17)			X	X		
	Arbeidstillatelse og krav til prosedyrer for varme arbeider, vedlikehold og inspeksjon av anlegg i drift.			X	X		
	Vedlikeholdsprogrammer og fastsetting av vedlikeholds- og inspeksjonsintervaller			X	X		
	Inspeksjonsgrader			X	X		
	Typiske vedlikeholdspunkter for ulike typer utstyr			X	X		
6.2	Dokumentasjon						
	Dokumentasjon på egnethet for bruk (umerket utstyr / gamle installasjoner)			X	X		
	Krav til dokumentasjon etter inspeksjon			X	X		
	Krav til dokumentasjon etter vedlikehold			X	X		

		A	B	C	D	E	F
7	Reparasjon						
7.1	Generelt						
	Generelt om regelverk for reparasjon, overhaling og utbedring (NEK420A/NEK EN 60079-19)	X	X	X	X		
	Godkjenningsordninger for EX verksted			X	X		
	Krav til utførende personell			X	X		
7.2	Dokumentasjon						
	Krav til dokumentasjon på reparasjoner			X	X		
	Krav til merking og identifisering av reparert utstyr		X	X	X		
8	Spesielle, bransjespesifikke regelverk og krav						
8.1	Olje- og gass installasjoner offshore - myndighetskrav og internasjonalt regelverk						
	PTIL (RF, IF, SF, AF og TOF)				(X)		
	NEK EN 61892 serien				(X)		
8.2	Olje- og gass installasjoner offshore - bransjenormer						
	Norsok S-001				(X)		
	Norsok E-001				(X)		
	Norsok Z-015				(X)		
8.3	Andre bransjespesifikke krav						
	Gruver				(X)		
	Fyllestasjoner for drivstoff				(X)		
	Lakkeringsanlegg				(X)		
<i>(X) = Kompetansekravene vurderes for alle aktuelle roller innenfor den relevante bransjen</i>							

Forkortelser

ATEX	Atmosfære Explosibles Eksplosjonsfarlig atmosfære gass/støv
ATEX 137	ATEX Brukerdirektiv
ATEX 94/9/EC	Produktdirektivet
ATEX 99/92/EC	Produktdirektivet
ATEX 2014/34/EC	Produktdirektivet
CompEx	Sertifiseringsordning UK
DAT	Direktoratet for Arbeidstilsyn
DLE	Det Lokale Eltilsyn
DSB	Direktoratet for Samfunnssikkerhet og Beredskap
EN	Europa Norm
Ex	Eksplosjonsfarlige områder
Ex i	Egensikre installasjonar i eksplosjonsfarlige områder
FEL	Forskrift om elektriske anlegg
FEK	Forskrift om elektroforetak og kvalifikasjonskrav for arbeid knyttet til elektriske anlegg og elektrisk utstyr
FHOSEX	Forskrift om helse og sikkerhet i eksplosjonsfarlige områder
FME	Forskrift om maritime elektriske anlegg
FSE	Forskrift om sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg
FUSEX	Forskrift om utstyr i eksplosjonsfarlige områder
IEC	International Electrotechnical Commission
IECEX	Internasjonal sertifiseringsordning IEC
ISO	International Organization for Standardization
NEK	Norsk Elektroteknisk komite
NFEA	Norsk Forening for Elektro og Automatisering
NK 31	NEK`s normkomite for Elektrisk utstyr for eksplosjonsfarlige områder
NIS	Norsk internasjonalt skipsregister
NOR	Norsk ordinært skipsregister
NOG	Norsk Olje og Gass
Ptil	Petroleumstilsynet
SDIR	Sjøfartsdirektoratet

Saksnr: 2022/486-24
Saksbehandlar: Adeline Berntsen Landro

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Styret for Fagskulen Vestland	VS 12/22	08.04.2022

Undervisningstimar for studentane ved Fagskulen Vestland

Forslag til vedtak

1. Studentane ved Fagskulen Vestland skal:
 - ha ei arbeidsmengde på mellom 1500 og 1800 timar kvart studieår
 - ha opp til 1020 timar undervisning organisert på timeplanen første året ved ordinær to-årig fagskuleutdanning og tilbod om undervisning organisert som rettleiing
 - ha opp til 952 undervisningstimar andre året ved ordinær toårig utdanning og tilbod om rettleiing
 - i Stordmodellen og deltidsundervisning ha eit fleksibelt undervisningstimetall som gir same ressurs som heiltidsundervisning

Samandrag

I samband med å slå saman Fagskolen i Hordaland og Fagskulen i Sogn og Fjordane var det eit behov for å utarbeide ein felles arbeidstidsavtale og å harmonisere talet på timar som vert gitt til undervisning for studentane. Det har vore gjennomført lokale drøftingar med dei tillitsvalde om dette, og avgjerd om talet på timar som vert gitt til undervisning for studentane skal handsamast av styret.

Torbjørn Mjelstad
rektor

Adeline B. Landro
prorektor

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Vedlegg

- 1 Utkast Arbeidstidsavtale Fagskulen Vestland
- 2 Resultat kartlegging
- 3 Referat drøftingar ATA og timetall 15-160322
- 4 Referat møte med studentane 010422

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Fagskulen sine strategisk overordna tankar er å utvikle fagskulen mot ein kvalitet som tilfredsstiller næringslivet sitt behov for kompetanse. Vi støttar oss i denne samanheng på to sentrale styrande dokument og læringsteoretikarane Biggs og Tang.

Meld. St. 16 (2020–2021) Utdanning for omstilling– Økt arbeidslivsrelevans i høgere utdanning «Relevansmeldinga»:

«For at studentane skal være godt forberedt på overgangen til et arbeidsliv i stadig omstilling vil regjeringen stimulere til mer bruk av studentaktive læringsformer, spesielt aktiviteter som ligner på oppgaver som utføres i arbeidslivet».

NOKUT: Kvalitetsområder for høgare yrkesfagleg utdanning

«Studentene skal lære å lære, og det er fagskolens ansvar å tilrettelegge for læring».

Fontene forskning seier om Læringsteorien til Biggs og Tang:

«Fokuset for undervisning og læring bør ikke være hva læreren gjør, men hva studentene gjør. Hvis man som lærer greier å ta dette innover seg, innser man at studentenes utbytte ikke først og fremst er avhengig av lærerens innsats og prestasjon, men av studentenes egen innsats og prestasjon».

Den strategiske retninga medfører at Fagskulen Vestland må omstille seg mot næringslivet sitt behov for arbeidskraft og kompetanse. Læraren skal i dagens skule meir ha ei rolle som arbeidsgjevar og rolle som leiari for læring. Dette står i motsetnad til den tradisjonell lærarrolla som nyttar fleire timar til formidling.

Endring i timar vil medføre omstillingar i fagskulen. Pedagogisk personell vil ha behov for utvikling av studentaktiv læringsmetodikk samt kompetanse om rettleiing. Det er sett av tid til dette i arbeidstidsavtalen (utkast til arbeidstidsavtale ligg som vedlegg 1 til saka).

Samanslåingsprosessen

Samanslåingsprosessen mellom Fagskolen i Hordaland og Fagskulen i Sogn og Fjordane har gitt oss mange perspektiv. Mange forhold har blitt avdekka etter kvart som prosessen har skride fram. Nokre forhold har vore greie å tilpasse, andre er meir omfattande. Arbeidstidsavtale og tal undervisningstimar for studentane er utfordrande tema. I arbeidet med å etablere ein felles arbeidstidsavtale, er prosessen slik at denne skal drøftast mellom partane lokalt, og deretter forhandlast sentralt i fylkeskommunen. Arbeidstidsavtalen regulerer tal timar som lærarane skal nytte til undervisning, for- og etterarbeid samt utviklingsarbeid og fagleg oppdatering. Tal undervisningstimar som vert gitt til studentane er regulert gjennom studieplanane. Ein student skal jf. fagskuletilsynsforskrifta § 2-2 ha eit årleg arbeidsomfang på 1500 – 1800 timar på heiltid. Dette inkluderer både undervisning og eigen studietid. Tal undervisningstimar som vert lagt ut til studentane skal avgjerast av styret, og gå fram av studieplanen for utdanningane.

Leiing og tilsette er samde om at Fagskulen Vestland må ha ein felles arbeidstidsavtale og at tal undervisningstimar for studentane må vere lik. I samband med dette valte Omstillingsutvalet (OMU) å sette ned eit harmoniseringsutval som skulle kartlegge forskjellane ved dei to skulane.

Oppsummeringa frå dette arbeidet (vedlegg 2) viser at forskjellane på nokre områder er store. Særleg gjeld dette tal på timar til undervisning som er lagt ut til studentane. Dette vert vist i oversikten under.

Oversikt over tal timar

Heiltidsundervisning:

- Fagskolen i Hordaland har 35 timar kvar veke i 38 veker: Timar per år (35x38) = 1330
- Fagskolen i Sogn og Fjordane har 27 timar kvar veke i 33 veker: Timar per år (27x33) = 912

Deltidsundervisning:

- Deltid Hordaland har same ressurs som heiltid
- Deltid Sogn og Fjordane har om lag 80% av heiltid

Harmoniseringsutvalet fekk også i oppgåve å kartlegge andre utdanningsinstitusjonar, og følgjande vart kartlagt:

Skule / skuleslag	Timar per veke	Timar per år
Vidaregåande yrkesfag	35	(Basert på 33 veker undervisning) 1155
Vidaregåande stud.spes.	30	(Basert på 33 veker undervisning) 990
Fagskolen i Hordaland	35	1330
Fagskolen i Sogn og Fjordane	27	912
Fagskolen i Vestfold/Telemark	25	834
Høgskulen på Vestlandet	18	540
Stordmodellen		443
Deltid Hordaland		150
Deltid Sogn og Fjordane		144

Arbeidstidsavtale og tal timar til studentane er drøfta mellom arbeidsgjevar og arbeidstakarane i to dagar, 15 – 16 mars 2022, og referat frå drøftinga ligg som vedlegg 3 til saka. Ein dag vart sett av til kvart av temaa, men det overordna temaet for drøftingane har vore kvalitet i utdanninga. I drøftingane om arbeidstidsavtalen vart partane i hovudsak Arbeidstidsavtalen var drøfta med eit resultat der partane i hovudsak var samde om ein felles avtale for Fagskolen Vestland. Avtalen tek utgangspunkt i at lærarane skal kunne skape kvalitet i undervisninga og fremje læringsutbytte. Til grunn for avtalen ligg NOKUT sitt dokument: «Kvalitetsområder for høgare yrkesfagleg utdanning». Gjennom drøftingane vart partane samde om å redusere undervisningstalet for lærarane. Dei to tidlegare skulane hadde årsramme på 668 og 650 undervisningstimar. Partane foreslår nå årsramme på 600 undervisningstimar i Fagskolen Vestland. Dette er ei årsramme som er mellom dei lågaste i landet og gir lærarane høve til å bruke meir tid på for- og etterarbeid og meir rettleiing til studentane, både individuelt og i grupper. I tillegg er det sett av 270 timar til utvikling og opplæring.

Drøftingane om tal timar til undervisning førte ikkje fram til semje. Arbeidstakar meinte at 35 timar/veke i 38 veker som gir totalt 1330 timar per år var det rette, medan arbeidsgjevar meinte ein plass mellom 900 og 1000 timar per år var det rette. Arbeidsgjevar skulle etter drøftingane komme med eit konkret tal. Det konkrete talet som kom frå arbeidsgjevar var maksimalt 30 timar/veke i 34 veker som gir 1020 timar.

Når det er foreslått undervisning i 38 veker er det ikkje mogeleg å gjennomføre. Om lag 5 veker på slutten av eit skuleår går med til avsluttande vurderingar, eksamen og prosjektoppgåver. Det betyr at det ikkje er undervisning i desse vekene, og (35x5) 175 timar fell bort. Maritim utdanning har nasjonalt bestemt ei eksamensordning 2. året som er opp mot 10 veker.

Ingeniørutdanninga ved Høgskulen på Vestlandet har 18 timar per veke i 30 veker. Dei har i mange høve same fag som fagskolen. Høgskulen vektlegg undervisning som inneheld timar i klasserom og rettleiing etter behov som ikkje er lagt til klasserom. Det betyr at studentane arbeider sjølvstendig og får rettleiing etter behov. Dette er ei undervisningsform som er tilpassa arbeidslivet der sjølvstendigeit og innhenting av kunnskap er sentralt.

Ei slik arbeidsform vil fagskulestudentane også kunne nytte. Dei fleste av våre studentar har vore i arbeid som lærling eller kadett før dei startar fagskuleutdanninga. Mange av dei har også vore i arbeid i fleire år før dei startar ei fagskuleutdanning, særleg studentar ved deltidsutdanningane.

Rektoratet hadde møte med studenttillitsvalde 01.04.2022 (referat ligg som vedlegg 4), og i hovudtrekk var følgjande løfta fram som viktig for studentane:

- Ønsker mindre undervisning og meir tid til sjølvstudium og rettleiing. Dette vil møte ulike behov for studentane, der nokon har behov for meir undervisning enn andre.
- Sikre at deltidsstudentane får eit godt læringsmiljø og høve til å skape gode samarbeidsrelasjonar ved fysisk undervisning.
- Tydelegare organisering av studentane sin arbeidskvardag slik at studentane veit i god tid når det er prøver og innleveringar og kva som er ein del av studenten sitt vurderingsgrunnlag i emnet.

Resursar og trong for fleksibilitet.

Gjennom å redusere tal timar som skal undervisast til studentane vil Fagskulen Vestland auke fleksibiliteten og samstundast redusere bruken av overtid. I førre styremøte la rektor fram ei oversikt over overtidsbruken i 2021. Det er ikkje noko nytt at fagskulen nyttar seg av mykje overtid. Dette har vore eit problem over mange år. I nokre samanhengar har dette blitt brukt som eit rekrutteringstiltak, for å kunne konkurrere i arbeidsmarknaden om undervisningspersonell. Dette er heilt klart problematisk og undergrev både tariffavtaler og lærarane sin eiga regulering av arbeidstid SFS 2213.

Med det nye forslaget til arbeidsdeling mellom studentar og lærar vil fagskulen få ein langt større fleksibilitet enn det ein har i dag, innan for gjeldande tariffavtaler og arbeidsmiljølov. Rektor har understreka at dette ikkje er eit effektiviseringstiltak og at ingen skal vere uroa over overtal i denne prosessen.

Fagskulen som verktøy i livslang læring har blitt sterkt understreka politisk dei siste åra. Industrifagskulen og bransjeprogramma er tydelege eksempel på dette. Fagskulen Vestland skal vere ein aktiv bidragsytar i dette. Når det ikkje er noko ledig ressurs på toppen, så er overtid det som løysar denne utfordringa. Livslang læring er ein viktig del av løysinga på meklinga i frontfaga i 2022. Regjeringa legg meir pengar inn i industrifagskulen som ein del av lønnsoppgjeret. Fagskulen Vestland vil sjølv sagt vere med å bidra til denne løysinga.

Tettare samarbeid mellom arbeidslivet og fagskulen vil også kunne leie til at andre behov for utdanning enn det skulen tilbyr i dag vil kome fram. Ein auka fleksibilitet vil også her kunne bidra til at skulen ikkje treng å belaste lærarar som allereie arbeidar 100%, til å utvikle nye utdanningar. Rektor er oppteken av at vi behandlar våre tilsette i tråd med arbeidsmiljølov, tariffavtaler og særavtalar. Sjølv sagt vil det i periodar kunne vere trong for noko overtid, det må vi rekne med. Men vi kan ikkje planlegge med dette, det er ikkje i tråd med avtaleverket og vil over tid vere særst belastande for dei tilsette.

Vi kan sjølv sagt tilsette fleire lærar, i dagens arbeidsmarknad erfarer vi at dette er vanskeleg.

Vi kan leige inn personar til å gjennomføre utdanningane, då byggjer vi ikkje kompetanse i eigen organisasjon, men vi tek i vare fleksibiliteten.

Eller vi kan justere ned ambisjonsnivået knytt til dei utdanningane som har for høgt nivå i forhold til resursar. Reint konkret vil dette vere Elkraft og Bygg ved studiestad Nordnes, det er innan desse områda vi har hatt størst vekst og ikkje greidd å fylle på med tilsette. Ein slik reduksjon kan resultere i overtal.

Vedtakskompetanse

Det er styret for Fagskulen Vestland som fattar vedtak om organisering av ei utdanning, jf. fagskulelova § 17:

«§ 17. Innholdet i utdanningen

Styret skal fastsette en plan for innholdet i utdanningen og bestemme hvordan planen skal gjennomføres. Det skal blant annet fastsettes bestemmelser om obligatoriske kurs, praksisstudier, vurderingsformer og lignende.

Studiepoeng er en betegnelse på læringsutbytte og normert studietid. Et fullt studieår er normert til 60 studiepoeng.

Departementet kan gi forskrift om

- a) nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk
- b) et felles vurderingsuttrykk ved eksamen, prøve, bedømmelse av oppgave eller annen vurdering.»

Videre er følgjande presisert i fagskuletilsynsforskrifta § 2-1 og 2-2:

«§ 2-1. Utdanningens innhold og form

Fagskolen skal samarbeide med aktører i arbeidslivet for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for ett eller flere yrkesfelt.

Utdanningens læringsutbytte skal være utformet i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), og kvalifikasjonen skal være tilstrekkelig for å utøve yrket.

Utdanningen skal ha

- a. et dekkende navn
- b. et faginnhold og en struktur som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet
- c. undervisnings-, lærings- og vurderingsformer som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet.

For utdanninger med praksis skal det finnes en skriftlig praksisavtale mellom fagskolen og praksisstedet om hvordan praksisen skal gjennomføres.

Utdanningen skal ha en studieplan som informerer om utdanningens opptakskrav, faginnhold, struktur og undervisnings-, lærings- og vurderingsformer, inkludert praksis.»

«§ 2-2. Studiepoeng og arbeidsomfang

Utdanningen skal ha et omfang på 30, 60, 90 eller 120 studiepoeng, hvis det ikke er gitt unntak etter fagskoleforskriften § 42.

Arbeidsomfanget for studentene skal være på 1500–1800 timer per år for heltidsstudier.»

Utkast:

1. Heimelsgrunnlag m.v.

Avtalen er heimla i Hovudavtalen del A § 4-5 til 4-7. Hovudtariffavtalen er gjeldande med mindre noko anna er regulert i denne avtalen.

2. Omfang og varigheit av avtalen

Avtalen regulerer arbeidstid for undervisningspersonalet i Fagskulen Vestland. Avtalen er gjeldande frå 01.08.2022. Avtalen skal vurderast kvart år, men ikkje drøftast før ein av partane set fram krav om dette.

Per dato er det ingen særavtale som regulerer arbeidstid for pedagogisk personale i fagskulane på nasjonalt nivå. Dersom det oppstår usemje i drøftingane på lokalt nivå i Fagskulen Vestland, gjeld arbeidsgjevar sin styringsrett.

3. Innleiing

Arbeidstidsavtalen skal bidra til størst mogleg profesjonalitet i lærarane si yrkesutøving og bidra til at utdanningstilbodet til studentane blir best mogleg. Lærarane har ansvar for å bidra til ein positiv samhandlingskultur og samarbeide slik at målsettingane i styrande dokument og lokale mål kan bli realisert.

Leiarane i fagskulen spelar ei sentral rolle for lærings-, utviklings- og utdanningsarbeidet. Anerkjennande og forpliktande samspel mellom skuleeigar, leiarar, tillitsvalte, kollegiet og støttetjenester er nødvendig for at vi saman kan bidra til god utdanningskvalitet.

Tillitsvalte og leiinga har, gjennom lokale prosesser, eit særskilt ansvar for å realisere ei læringsleiing som fremmer læringsarbeidet. God samhandling på alle nivå og systematisk samarbeid mellom lærarane er viktig for å kunne utvikle fagskulen. Dette må leggast til grunn i prosessar for å ta i vare fagskulen sitt behov for organisering av arbeidstida.

4. Arbeidsåret

Dei samla arbeidsoppgåvene for lærarane skal utførast innanfor eit årsverk på 1687,5 timar (1650 timar for lærarar som er 60 år og eldre).

Arbeidsåret er inntil 195 dagar inkludert 5 dagar til planlegging, evaluering, kompetanseutvikling og samarbeid. Innhald og tidfesting av desse dagane skal drøftast på fagskulenivå. Det skal leggast vekt på å trekkje med heile det pedagogiske personalet i arbeidet for å sikre kvalitet i undervisninga og utvikle fagskulen med sikte på målet om auka kvalitet og læringsutbytte for studentane.

5. Arbeidstid

5.1 Organisering av arbeidstida

Arbeidstid på fagskulen kan maksimalt vere 9 timar per dag og inntil 37,5 timer per veke. Timeplan og avtalt møteverksemd angir minimum start og sluttidspunkt for arbeidstid på arbeidsplassen/fagskulen. Undervisningspersonell har eit arbeidsår på 1687,5 timar. Fordelt på 190 dagar er det ei arbeidsmengd på 8,7 timar kvar arbeidsdag.

Det skal takast utgangspunkt i fagskulen og lærarane sine behov – mellom anna tid til for- og etterarbeid og dei fysiske arbeidsforholda på fagskulen. Arbeidstida på fagskulen nyttast først og fremst til undervisning, anna studentretta arbeid, samarbeid med kollegar i team, avdelingar, grupper e.l., samt kontakt med samarbeidsinstansar. Fagskulen si leiing har eit ansvar for å legge forholda til rette for samarbeidet.

Fagskulen nyttar kjernetid frå 0900 – 1400. Det er høve for tilpassing av kjernetid.

Det overordna målet er å sikre kvalitet i læringsarbeidet. Godt samarbeid mellom skuleleiarar og tillitsvalte er ein føresetnad for å lykkast med dette.

5.2. Oversikt/plan

Læraren skal ha oversikt over arbeidstida på fagskulen kvar dag. Start- og/eller sluttidspunkt for arbeidstida kan endrast med minst to vekers varsling, med mindre kortare frist er avtalt med tillitsvalte eller den enkelte lærar.

Oversikten skal også vise når undervisningstid er lagt og regelmessige møter. Oversikten blir sett opp av rektor etter samtale med læraren. Læraren kan la seg støtte av sin tillitsvalte. Oversikten bør i utgangspunktet gjelde for minst eit halvår om gangen.

Innan arbeidstida på fagskulen blir tid til undervisning lagt slik det kjem fram av pkt 7.1

Lærarane et og har nødvendig pausetid i arbeidstida på fagskulen.

Den delen av årsverket som ikkje skal bli utført som arbeidstid på fagskulen, blir disponert av den enkelte lærar til for- og etterarbeid, studentretta arbeid, rettleiing, oppfølging av studentane sin læringsprosess, fagleg ajourføring både individuelt og i samarbeid med kollegar i team, samarbeid i avdelingar, grupper e.l. kontakt med samarbeidsinstansar/næringsliv.

Fast overtid kan avtalast for ein kortare eller lengre periode ved at årsramma for undervisningstid aukast. Overtidsbetaling blir gitt for det tal timar årsramma for undervisning er auka med. Pålagt arbeid ut over oppsett oversikt/plan, eller oversikt/planar som overstig grensene for den tida læraren skal vere til stades på fagskulen, utløyser overtidsgodtgjering

Dersom arbeidsgjevar vurderer det slik at delar av arbeidstid på fagskulen best kan nyttast på andre stader enn på fagskulen, kan dette avtalast særskilt med læraren.

Ei oversikt som viser eventuell over- eller undertid og oversikt/plan for arbeidstid på fagskulen skal vere klar ved byrjinga av skuleåret med mindre særleg forhold påverkar arbeid med ressursplanlegginga.

Responstid på studentane sine spørsmål om rettleiing og hjelp i læringsarbeidet er normalt 24 timar i arbeidsveka. Responstid skal stå i studieplanane.

5.3. Andre arbeidsoppgåver

Undervisningstida kan etter avtale mellom den enkelte lærar og rektor reduserast for at læraren skal kunne utføre andre arbeidsoppgåver i tilknytning til undervisninga.

Får læraren andre arbeidsoppgåver som medfører reduksjon i undervisningstida, blir arbeidstid som disponerast av læraren utanfor arbeidstida på fagskulen redusert med den same prosentdel som undervisninga er redusert. Arbeidstid på fagskulen utvidast med det same tal timar som arbeidstida utanfor fagskulen er redusert med. Dersom grensa for maksimal arbeidstid per veke på fagskulen blir overskriden, blir arbeidsåret utvida for den aktuelle læraren.

6. Livsfasetiltak

Lærar har rett til å få redusert undervisninga med inntil 20% frå skuleårets start det første yrkesåret som lærar. Lærarar som har arbeid på andre skular får ikkje redusert undervisning.

Lærar som underviser eit nytt fag i fagskulen for første gong får redusert årsramma tilsvarande 20% av faget sitt omfang.

Lærarar har rett til å få redusert undervisninga med inntil 6 % frå skuleårets start det kalenderåret dei fyller 57 år. Lærarar har rett til å få redusert undervisninga med inntil 12,5 % frå skuleårets start det kalenderåret dei fyller 60 år.

Lærarar som har redusert undervisning første yrkesåret, lærar som underviser eit nytt fag i fagskulen for første gong og lærarar over 60 år, disponerer den frigjorte tida til for- og etterarbeid og fagleg ajourføring på fagskulen. Den enkelt kan avtale anna disponering.

7. Ressursar

7.1 Årsrammer

Årsrammene baserer seg på å skape størst mogeleg føresetnad for lærarane til å fremje kvalitet i læringsprosessen for studentane.

- Arbeidstid utanom undervisning er oppgåvestyrt – ikkje bunden tid på arbeidsstad
- Overordna pedagogisk verksemd bygger på studentaktiv læringsmetodikk

Fagskulen vektlegg kvalitet i undervisninga. Grunnlaget for kvalitet i utdanninga er heimla i NOKUT sitt dokument [Kvalitetsområder for høgare yrkesfagleg utdanning](#). Partane er samde om at læringsutbytte blir redusert desto fleire studentar som blir undervist samstundes. Normalintervallet for årsramme bør difor vere mellom 16 – 30 studentar.

Arbeidstida utanom undervisning nyttast først og fremst til:

- for- og etterarbeid
- studentretta arbeid, rettleiing, oppfølging av studentane sin læringsprosess
- fagleg ajourføring både individuelt og i samarbeid med kollegar i team, samarbeid avdelinger, grupper e.l. kontakt med samarbeidsinstansar/næringsliv.

Årsrammer heiltidsutdanning

Studenttal -Telledato 1.oktober	Årsramme 45 min	Årsramme 60 min.	For- etterarbeid fagleg ajourføring	Fellestid/ samarbeidstid	Årsverk
1 - 15	660	495	922,5	270	1687,5
16 - 30	600	450	967,5	270	1687,5
31 - 45	540	405	1012,5	270	1687,5

Deltidsutdanning - Nettbasert med samling og nettbasert

Deltidsutdanninga skal ha same ressursar som ei tilsvarande klasse på heiltid. Ressursane til deltidsundervisning er delt i timeplanlagde timar og timar som ikkje ligg på timeplanen.

Timar som ikkje ligg på timeplanen skal i **hovudsak** nyttast til studentretta arbeid som:

- oppfølging av studentane sin læringsprosess
- læringsarbeid for studentane
- digital undervisning og rettleiing individuelt og i grupper

Eksempel på deling av timeplanfesta og ikkje timeplanfesta

Studenttal Telledato 1.oktober	Årsramme i 45 min	Årsramme 60 min.	Timeplanfesta / ikkje timeplanfesta (60 min)	For- etterarbeid fagleg ajourføring	Fellestid/ sam arbeidstid	Årsverk
16 - 30	600	450	150 / 300	967,5	270	1687,5

Dersom undervisningspersonalet gjennomfører anna arbeid enn undervisning er årsramma 1417,5.

Hovudprosjekt

For klassar med hovudprosjekt på 10 studiepoeng vert det sett av 20 undervisningstimar til å start opp og drifte prosjektet. I tillegg skal det setjast av 3 timar til rettleiing per student. Timar til hovudprosjektet følgjer same årsramme som undervisning i ordinære klassar.

7.2 Godtgjering for funksjonar

Undervisningspersonale som får midlertidige funksjonsoppgåver, kan gjevast eit kronetillegg per år/månad så lenge dei har slike oppgåver. Slik godtgjering kjem i tillegg til vedkommande sin personlege lønnsfastsetting. Godtgjering for funksjonsoppgåver blir fastsett i forhandlingar lokalt på fagskulen.

Godtgjering for lokalt oppretta funksjoner blir fastsett lokalt.

Godtgjeringa følgjer den enkelte arbeidstakar så lenge vedkommande har funksjonsoppgåvene. Ved endring i funksjonsoppgåvene eller skifte av innehavar, blir det forhandla om eventuelle endringar i godtgjeringa.

Ved usemje om fastsetjing/ending av funksjonsgodtgjeringa gjeld:

Ved endring eller oppretting av nye funksjonar blir arbeidsgjevaras siste tilbod vedteke. Ved skifte av innehavar (utan endring) blir tidlegare godtgjering vidareført. Tillegg er pensjonsgjevande.

Klassekoordinator

Lærarar ved fagskulane som utfører teneste som klassekoordinatorar for studentane blir gjeve ein tidsressurs på 2,5 %

Klassekoordinator skal ha eit kronetillegg på kr 20 000,-

Fagleg ansvarleg/fagkoordinator

Fagansvarleg/fagkoordinator har redusert årsramme for undervisning med 10%.

Fagansvarleg skal ha utbetalt eit kronetillegg på kr 15 000,-.

E-pedagog

E-pedagog har redusert årsramme for undervisning med 10% eller 15% avhengig av storleiken på studiestaden. Storleiken blir avgjort utifrå forhandlingar med den enkelte.

E- pedagog skal ha eit kronetillegg på kr 10 000 eller kr 15 000 tilsvarande redusert undervisning på 10% eller 15%.

Hovudverneombod

Hovudverneombod har redusert årsramme for undervisning med 10%.

8.2 Utbetaling av lønn

Lønn blir utbetalt den 12. i månaden. Dette gjelder også faste lønnstillegg og variable lønnstillegg for føregående måned viss det er praktisk mogeleg.

9.3 Lønnstrekk

Lønnstrekk for frávær blir gjort etter vanlege reglar ut frå stillingsstorleik og det tal dagar fráværet gjeld. For kortare frávær blir det trekt ordinær timelønn innanfor den tid som ligg i arbeidsplanen til den enkelte.

Protokollen er godkjend av skuleeigar.

Fagskulen 15.4.2022

Frå Fagskulen Vestland

Eilert Årseth

Adeline Berntsen Landro

Reidar Grønli

Torbjørn Mjelstad

Frå arbeidstakarorganisasjonane

Norvald Eltvik, Utdanningsforbundet

Bjørnar , NITO

Rune Follnes, Maskinistforbundet

Pål Martin Frølich Ståvi, NITO

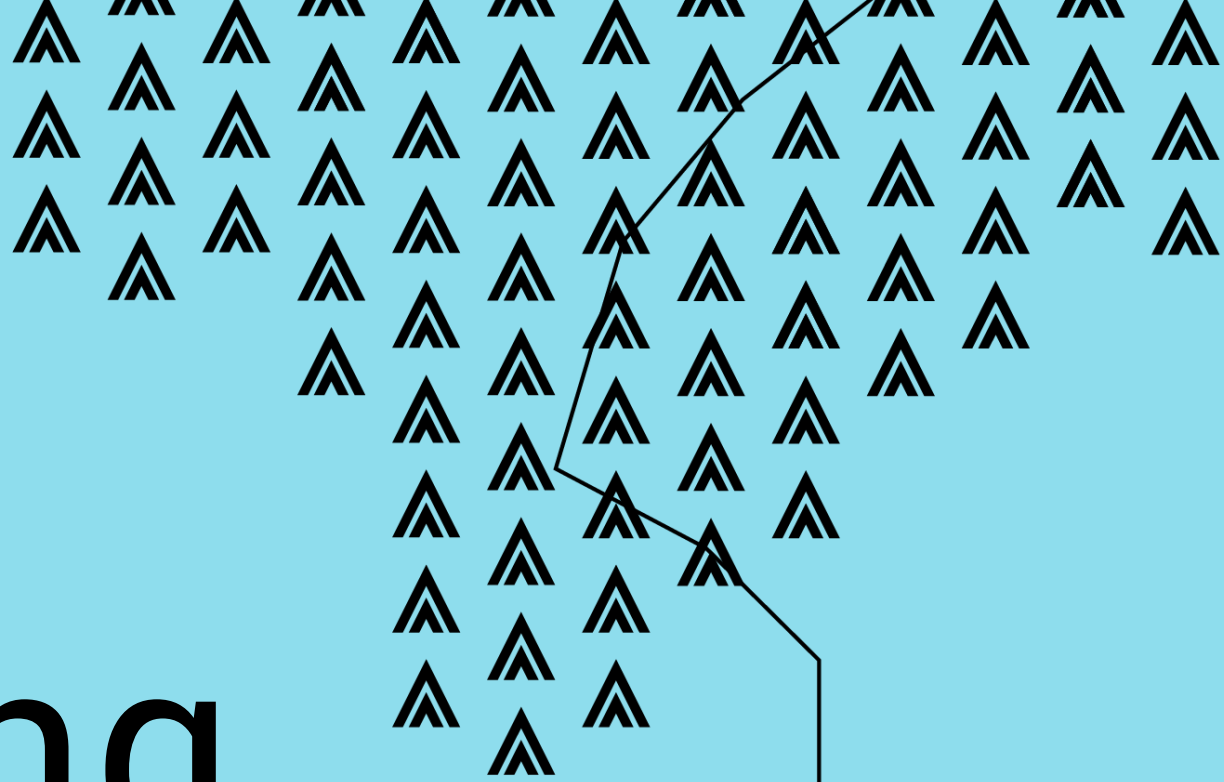
Geir-Magne Haugland, Tekna

Godkjend av skuleeigar:

Dato _____ Signatur _____

Fagskolen Vestland
Vestland fylkeskommune

Kartlegging

Her skriv du namnet og tittelen din

Vestland
fylkeskommune

Mandat:

I første omgang må ein kartlegge dei faktiske skilnadene og sjå på konsekvensar av harmonisering knytt til økonomi, tilsette sitt arbeidsmiljø og studiekvalitet.

Kartlegginga skjer innan områda:

- Arbeidstidsavtale
 - Timar til undervisning/år
 - Timar per studiepoeng
-
- Mandatet presisert i eigen mail

Arbeidstidsavtale

Ved å samanlikne arbeidstidsavtalane som vart nytta av fagskulen i Sogn og Fjordane og Fagskolen i Hordaland kjem det fram følgande tal:

	Fagskule/ Studentar	Årsramme 45/60 eining
Sogn og Fj.	Alle	668/501
Hordaland:	1 - 30	650/487,5
	30 - 45	600/450
	45 - 60	550/412,5
Fagskolen Vestfold/T.	Alle	668/501
Fagskulen Nord	1. - 15	738 / 553,5
	16 - 30	668 / 501
	31 - 45	598 / 448,5
	46 - 60	528 / 396
	61 - 75	458 / 343,5
Høgskulen på Vestlandet	20	396 / 297

Vidaregåande skule	Årsramme - 45/60 eining
Fellesfag Kroppsøv + felles programfag YF	856 / 642
Fellesfag Kroppsøv + felles programfag YF	847 / 635
Felles programfag YF	810 / 607,5
Felles programfag Elektro. Sag, IT	778 / 583,5
Fellesfag språk	661 / 496
Felles programfag ST vg1 + YF	759 / 569
Valgfrie programfag ST vg2 og 3	700 / 525
Fellesfag Norsk	622 / 466,5
Fagskulen	Årsramme - 45/60 eining
Fagskulen i S og Fj	668 / 501
Fagskolen i Hordaland	650 / 487,5

Arbeidstidsavtale

	Leseplikt 45/60 min eining	For og etterarbeid - fagleg oppdatering	Felles utviklingstid	SUM
Sogn og Fj.	668/501	916,5	270	1687,5

	Leseplikt 45/60 min eining	Arbeidstid på skolen og Anna arbeidstid *	SUM
Hordaland 1 - 30 studentar)	650/487,5	1200	1687,5

* Arbeidstidsavtale Hordaland (presisering av oppgaver tilhørende
Arbeidstid på skolen og Anna arbeidstid:

Arbeidstiden på skolen benyttes først og fremst til:

- undervisning,
- annet studentrettet arbeid,
- for- og etterarbeid og
- faglig ajourføring både individuelt og i samarbeid med kolleger i team,
- avdelinger, grupper e.l.
- samt kontakt med samarbeidsinstanser.

	Leseplikt 45/60 min eining	Rettleiing/undervisning ikkje timeplanlagt	For og etterarbeid - fagleg oppdatering	Felles utviklingstid	SUM
Sogn og Fj.	225 / 168,75	332,25	916,5	270	1687,5

	Leseplikt 45/60 min eining	Ikkje timeplanlagt	Arbeidstid på skolen og Anna arbeidstid	SUM
Hordaland 1 - 30 studentar)	176 / 132	355,5	1200	1687,5

Arbeidstidsavtale

	Kjernetid	Nettstudium med samling
Sogn og Fj.	Førde: 1000 - 1400	3 fysiske à 4 dagar 6 digitale à 2 dagar
Hordaland	Nordnes: 0900 - 1400 (4 dagar)	6 fysiske à 5 dagar

	Nettstudium - tal samlingar
Sogn og Fj.	3 fysiske à 4 dagar, 6 digitale à 2 dagar
Hordaland	6 fysiske à 5 dagar

Arbeidstidsavtale

	Fagansvarleg/ Fagkoordinator nedsett leseplikt	Fagansvarleg/ Fagkoordinator kronetillegg	Rådgjevar årstimar	Rådgjevar nedsett leseplikt	E-pedagog nedsett leseplikt
Sogn og Fj.	10 %	kr 30 000	38 timar/25 påbegynt student	5 %	20 %
Hordaland	10 %	Kr 10 000 (Maritim utd.)	38 timar/50 påbegynt student	5 %	20 %

	E-pedagog kronetillegg	Kontaktlærer nedsatt leseplikt	Kontaktlærer kronetillegg	Hovudprosjekt
Sogn og Fj.	30 000	2,50 %	17 500	20 timar/10 STP og 3 timar/student
Hordaland		4,69 %	22 000	

Timar til undervisning/år - Timar/studiepoeng

Føresetnader for timar til undervisning/år og timar per studiepoeng:

- Sogn og Fjordane har lagt ut årstimane på 33 veker – 5 veker eksamensperiode
- Hordaland har lagt ut timane på 38 veker
- Stillingsressursar er berekna utifrå 131,6 lærarstillingar i Fagskolen Vestland
- 60 studiepoeng/år

	Timar/ studiepoeng	Fordelt på veker i året	Timar til undervisning/ år	Samanheng timar/STP og undervisningstimar/år
Sogn og Fj. studiestad Førde	15	33	912	912 timar/år utgjer 15 timar per STP
Hordaland og studiestad Måløy	22	38	1330	1330 timar/år utgjer 22 timar per STP
Fagskolen vestfold/Telemark	14	38	834	834 timar/år utgjer 14 timar per STP
Høgskulen på Vestlandet	9	30	540	540 timar/år utgjer 9 timar per STP

Timar til undervisning/år - Timar/studiepoeng

Dersom:

- leseplikta er 650 og elles like forhold som i dag, vil Fagskolen Vestland ha behov 2,5 nye stillingar
- leseplikta er 668 og elles like forhold som i dag, vil Fagskolen Vestland få frigjort 2,7 stillingsressursar

Dersom:

- vi nyttar 15 timar per studiepoeng og leseplikt 650, frigjer det 30 stillingressursar i Fagskolen Vestland
- vi nyttar 22 timar per studiepoeng og leseplikt 650, blir det behov for 15 fleire stillingar i Fagskolen Vestland

Oversikt i tabellform				
Leseplikt	650	668	650	650
Undervisningstimar/år	Ingen endring	Ingen endring	912 = 15 timar/STP	1330 = 22 timar/STP
Fagskolen Vestland	2,5 stillingar auke	2,7 stillingsressursar frigjort	30 stillingsressursar frigjort	15,2 auke

Møtereferat

Dato: 15.-16.03.2022

Emne:	Drøftinger om arbeidstidsavtale og årsrammer	
Til stades:	Torbjørn Mjelstad, Reidar Grønli, Eilert Årseth, Adeline B. Landro, Odd Bjarne Berdal (observatør), Bjørnar Seim (NITO), Rolf Yksnøy (NITO), Geir-Magne Haugland (Tekna), Norvald Eltvik (Udf, Lektorlaget og Sykepleierforbundet) og Rune Follnes (DNMF).	
Forfall:	Dag 2: Rune Follnes og Odd Bjarne Berdal.	Sak:
Møtetid:	09:00 – 16:00 09:00 – 14:00	Møtestad:

Møteleiar: Torbjørn Mjelstad

Referent: Adeline B. Landro

Bakgrunn for drøftinger ved rektor

Bakgrunnen for å etablere en felles tilnærming til arbeidstidsavtale er sammenslåingen av skolene og forskjeller mellom nord og sør. I sammenslåingsprosessen var det en forventning fra nord, med støtte fra sør, om at både arbeidstidsavtale og undervisningstimer for studentene måtte være lik for hele skolen. Det er også en forventning fra skoleeier at partene skal drøfte lokalt. Det er mulig å ha en skole med to avtaler, slik som i Viken, men det er ønskelig og forventet at vi skal få til en felles avtale.

Utvalg for harmonisering har kartlagt konsekvenser av antall undervisningstimer for studentene. Dette har vært lagt frem for OMU.

De to drøftingsdagene er delt inn i to deler, en del om felles arbeidstidsavtale og en del om antall undervisningstimer for studentene. Etter drøftingene om arbeidstidsavtalen vil det forberedes en sak til styret som skal fatte vedtak om antall undervisningstimer for studentene. Saken vil også bli drøftet med studentene.

Gjennomgang av hovedavtalen ved rektor

Drøftingsplikten er forankret i hovedavtalen, og det er viktig å legge til rette for drøftinger. Videre er det et mål om å komme frem til omforente løsninger. Arbeidsgivers styringsrett kan benyttes om det ikke oppnås enighet, men dette bør ikke være normalen.

Det er nå to eksisterende avtaler, og disse kan sies opp med 3 mnd. varsel. De to avtalene gjelder for to skoler som ikke eksisterer lengre, og HR må gjøre en vurdering av om dette fortsatt vil være gjeldende. Arbeidsgiver og organisasjonene kan gjennomføre drøftinger og gjøre endringer i avtalen uten at den sies opp dersom det er enighet om det. Dersom det ikke blir enighet og avtalene eventuelt skal sies opp, må de være oppsagt innen 1. april 2022 for neste skoleår. Avtalene i dag bygger på SFS2213, men KS oppfatter ikke at fagskolen i utgangspunktet er en del av denne avtalen.

Tekna mener det ikke er hensiktsmessig å si opp avtalene dersom det oppnås enighet, og peker også på at flere skoler har lokale forskjeller i avtalene.

Ledelsen peker også på at det ved fagskolen er lokale forskjeller på utdanning, f.eks. helsefag.

Prorektor utdanning orienterte videre om måle for ny arbeidstidsavtale. Det er et ønske om å legge til rette for at fagskolen sine tilsette skal få en arbeidstidsavtale som er bedre enn de to som ligger der i dag. Vilåårene for at tilsette skal kunne gjøre en jobb som gir kvalitet og økt læringsutbytte er et mål. Kan ikke se at andre fagskoler har slike vilåå for de tilsette som vi har foreslått. Det er krevende å være oppdatert på faget, og å legge til rette for et godt læringsarbeid.

Forslag til rammer ny arbeidstidsavtale

Ledelsen la frem forslag til innhold som følger:

- Oppgavestyrt arbeidstid, ikke bunden på tid og arbeidssted, men viktig å sikre faglig samarbeid, noe som er en forutsetning
- Arbeidstid utenom undervisning først og fremst:
 - For og etterarbeid
 - Studentrettet arbeid, veiledning, oppfølging av studentene sin læringsprosess
 - Faglig oppdatering, individuelt og i samarbeid med kollegaer i team, samarbeid mellom avdelinger, grupper el. kontakt med arbeidsliv
- Redusert timetall dersom det er store klasser
- Det legges til grunn samme ressurs for samlingsbaserte utdanninger som for heltid

Heiltid

Studenttall Telledato 1.oktober	Årsramme i 45 min	Årsramme 60 min.	For- etterarbeid fagleg ajourføring	Fellestid/ samarbeidstid	Årsverk
1 - 15	660	495	922,5	270	1687,5
16 - 30	600	450	967,5	270	1687,5
31 - 45	540	405	1012,5	270	1687,5
46 el meir	480	360	1057,5	270	1687,5

Tekna lurer på hva som ligger bak gruppestørrelsene og hvem som definerer dem. Det er også ofte fasilitetene som avgjør hvor store klasser kan være. Ser ikke at det er behov for grupper på 46 eller mer. Videre mener Tekna at det bør være to årsrammer, en for opptil 30 studenter og en for flere.

Det er styret som avgjør størrelsen på klassene gjennom tilbudsstruktursak, men dette henger også sammen med søkertall.

De tillitsvalgte lurer på hva som er bakgrunnen for at ledelsen foreslår et generøst timeantall. UDF mener det ikke er riktig at man jobber mindre med 600, men fordeler arbeidet på en annen måte. Arbeidstiden er den samme uansett hvor mange timer man underviser.

Ledelsen peker på at det ikke er et generøst forslag, men en anerkjennelse av at det tar tid å holde seg oppdatert, og at det er en stor andel for- og etterarbeid. Ledelsen ønsker således til å gi mer tid til dette arbeidet.

Basert på diskusjonen ble det drøftet slik fordeling:

Gruppe 1-15 – 660

Gruppe 16-30 – 600

Gruppe 31- 40 – 540

Det er mengden etterarbeid som er forskjellen på små og store grupper, og redusert antall timer for større grupper vil være en fordel. Tekna foreslår derfor en årssamme for «normal» klassestørrelse og en årssamme for større klasser.

Konklusjon

Klasser større en 45 strykes fra forslaget.

De tillitsvalgte undersøker med pedagogisk personale om det er enighet om gruppestørrelse på:

- 1-15 650
- 16-30 600.

Nito spør hvor mange timer studentene skal få på samlinger, og om man kan prioritere å gi lab-undervisning på samlinger. Ledelsen mener dette er fullt mulig innenfor forslaget. Undervisning kan gjøres utenfor samlinger, slik at man får mer praktisk undervisning på samlingene.

Det samlingsbaserte tilbudet er økende, i større grad enn heltidstilbudet.

Videre peker ledelsen på at det er en viktig diskusjon i fagmiljøene om hva det er som skal foregå mellom samlingene. Kvaliteten til forslaget til ledelsen er å fokusere på å også skape et godt læringsmiljø for samlingsbaserte studiene. NOKUT har forventinger om at dette ivaretas på en god måte.

I forslag til arbeidstidsavtale synliggjør ledelsen nå at det legges opp til ressurs for å følge opp nettstudentene utover den timeplanfestede tiden på samlinger.

Kjernetid

Det er ikke ønskelig å binde arbeidstid fullt til arbeidsplassen, oppgavene kan gjøres flere steder. Men det er ønskelig med faglig og stedlig samarbeid, og ledelsen foreslår kjernetid for Fagskulen Vestland til å være 9-14, med rom for tilpassinger.

Nito viser til at det er felles møtetidspunkt for Nordnes tirsdager og onsdager etter kl. 13:20, mens Førde har fredager. Det bør være en felles tid for alle.

Videre sier Nito at kjernetid ikke står omtalt i avtalen i dag, men at det er slik vi praktiserer det. Bør dette utgå fra arbeidstidsavtalen?

Nito spør også om oppgavestyrte tid betyr at man kan få fleksibilitet, men at det også er en fordel å treffe hverandre for faglig samarbeid. Ledelsen bekrefter at det stemmer.

Kjernetid må ikke være stedbundet, men dersom man skal ha et miljø så må man også treffes.

Fagkoordinator/fagansvarlig

Ledelsen orienterte videre om utvidet forslag til fagkoordinatorer.

Det er ønskelig med utviklingsgrupper som kan bidra til at faget blir satt i fokus, løfte ressursene til fagkoordinatorene, og legge på et utviklingsområde til disse.

Det var også tenkt at disse kunne være globale, men utdanningslederne så at det var en fordel med at de var stedbundet, men at de skal ha et globalt fokus også.

Utdanningslederne arbeider med å finne en ressurs for koordinatorene, så dette er fortsatt under arbeid.

Tekna lurer på om vi skal ha funksjonstilleggene med i avtalen. Prorektor ønsker ikke å trekke det inn i fylkeskommunen, fordi vi skiller oss fra vgs. Rektor ikke sikker på om ikke dette bør komme med i forhandlingen slik at det forankres i vlfk.

For at eier skal være med på vår tilnærming, så er det viktig at vi er transparente, slik at ikke eier i ettertid ikke aksepterer det vi bestemmer oss for. Vi må ta det med oss opp.

Dagens arbeidsbeskrivelse for fagkoordinatorene må ses på på nytt, når vi nå ser for oss å øke ressursen, men dette tar vi ikke inn i arbeidstidsavtalen.

Utdanningslederne arbeider med en funksjonsbeskrivelse. Fagkoordinatorressursen er viktig for utdanningslederne i forhold til å bidra med faglig utvikling.

Rådgiver bør ikke være med i arbeidstidsavtalen. Funksjonen i fagskolen er studieveileder som er en stilling.

E-pedagog og pedagogisk medarbeider

Det må være flere pedagoger/e-pedagoger, og funksjonene må lyses ut internt.

Klassekoordinator

De tillitsvalgte peker på at slik forslaget ligger vil klassekoordinator tillegget blir mye større enn pedagogressursen, dette kan føre til at lærerne ikke vil søke på pedagogressursen, men heller klassekontakt ressursen.

Ledelsen peker på at det er stor forskjell fra vgs der den er 4,69, forskjellen er oppfølging av foreldre, fraværshåndtering ol. Det har også kommet forslag til at den kan legges til fagkoordinatorrollen, men dette er et utkast.

Tekna mener vi ikke kan redusere kronetillegget når dette er kommet frem gjennom forhandlinger.

Ledelsen kommenterer at dette er forhandlinger som gjelder videregående skole.

Ledelsen vil løfte størrelsen og rammen på funksjonstillegget for klassekoordinator inn til VLFK.

Nito kommenterer at kronetillegg for e-pedagog og fagkoordinator ikkje stod i stil med kronetillegg for klassekoordinator/kontaktlærer. Det er underleg at kronetillegget for e-pedagog/fagkoordinator er lågare enn kronetillegget for klassekoordinator. Det er ein stor «mismatch» mellom dei to.

Rektor svarte at dette er eit godt poeng.

Hovedprosjekt

Ledelsen foreslår 20 timer/10 stp og 3timer/student, slik at det blir en differensiering på antall prosjekt og gruppestørrelse.

Nito peker på at det har vært forsøkt en tilnærming i elektroavdelingen på Nordnes som minner om dette. Videre er det en del forskjeller i hvordan man gjennomfører prosjektene fra utdanning til utdanning. Spørsmålet er om dette må være med i arbeidstidsavtalen. Dette er stort sett ikke en utfordring i dag, og man pleier å være flink å fordele arbeidsbelastningen.

Videre kunne ressursen til norsk vært lagt inn i Emne I om høsten, da vil det være en innledende fase i arbeidet med hovedprosjektet. Det er gjerne norsk lærerne som får størst belastning fordi antall prosjektet ikke blir regulert for dem på samme måte.

Konklusjon

Vi lar forslaget stå som nå, og ser videre på norsk faget.

Nedsatt årsramme for 1. gangs lærere og lærere som gjennomfører/underviser fag for første gang med 15%

Ledelsen foreslår redusert årsramme for nye lærere med 20 %.

UDF er enig, men foreslår at 10 % av ressursen bør gå til en annen lærer som kan følge opp den nye læreren og gi innføring. Er det mulig å gjøre begge deler, og innføre en 10 % mentorstøtte? Det vil bidra til at nye lærere kommer fortere i produksjon.

Nito trekker også frem at det er viktig å ha samme fag over lengre tid, slik at man kan få tid til å bli god i faget. Videre er det gjerne viktig å ha mer enn en lærer i faget. Samtidig vil det også være behov for redusert årsramme for å sikre rom til for- og etterarbeid i nye tema eller emner.

Hovedverneombud

Ledelsen foreslår 10 % ressurs til jobben som verneombud.

DNMF synes dette er viktig når vi nå er blitt store og har mange steder.

UDF mener denne diskusjonen har vært før, og konklusjonen var at dersom man trenger mer eller mindre ressurs, så må man se det i forhold til arbeidsmengde på det aktuelle tidspunktet.

I vgs er det slik man håndterer det. Men gitt klare signal at når det er spesiell ting som skjer, for eksempel en fusjon som nå må det legges til rette for mer tid til arbeid som hovedverneombud.

Nå som vi er flere steder er det gjerne mer krevende, og 10 % kan være grunnressursen, og så kan denne justeres om det skulle oppstå større behov ulike steder.

Det ble videre drøftet om det skal være forskjell i ressurs for HVO dersom vedkommende ikke er pedagogisk ansatt. 10 % ressurs vil da ikke være det samme.

Ledelsen peker på at det er fellestiden som tas ut, og at det er resten av rammen som det reduseres 10 % av.

Livsfasetiltak og arbeidstid for skoleledere

Tekna savner livsfasetiltak og arbeidstid for skoleleder.

Ledelsen viser til at livsfasetiltak er ønsket videreført slik som det er i dag, ledere har egne kontrakter som i VLFK, og vi følger det samme lederregimet som VLFK sentralt.

Rektor ingen arbeidstid, men 10 fridager. Lederne under har fleksitidsordning.

Avslutning og veien videre

Vi er i stor grad enig om rammene til arbeidstidsavtalen. Eier vil vurdere drøftingene av rammene. Referatet sendes ut og de tillitsvalgte kan ta dette ut til sine medlemmer.

Forslag til hele arbeidstidsavtalen blir sendt til tillitsvalgte så snart som mulig og før 5.4.22.

Når hele arbeidstidsavtalen er vurdert av eier og fagforeningene vil den være klar for underskriving.

Del 2

Rektor innledet del to om prosessen for drøftinger om tall timer knyttet til undervisning. Etter drøftingene lokalt vil det gjennomføres møte med studenttillitsvalgte, og deretter vil det legges fram en sak til styret som skal behandles 08.04.2022. Innspill fra tillitsvalgte og studentene vil følge saken. Etter vedtak i styret, vil det avhengig av hva som blir vedtatt, gjort justeringer i studieplanene innen 15. mai, og endringene vil tre i kraft fra 01.08.2022 for nye studenter. Det vil være en overgangsordning for de studentene som er tatt opp i et løp, og som skal fullføre ved gjeldende studieplan.

Videre presenterte prorektor organisasjon og samhandling dagens finansieringsordning, og fagskoletilsynsforskriftens krav til fagmiljøet knyttet til fagskoleutdanning og akkreditert fagområde.

Den nye finansieringsordningen som ble etablert i 2018 gir et forutsigbart grunntilskudd (80 %) og et resultatbasert tilskudd på 20 % som avhenger av skolens studiepoengsproduksjon to år tilbake i tid. Grunntilskuddet er et stabilt tilskudd som ikke endres på bakgrunn av årlig telling av studenter. Dersom man har en varig nedgang av tilbud vil fylkeskommunen kunne gjøre justeringer i tildelingen, men variasjon i studenttall gir i utgangspunktet ikke utslag på grunntilskuddet. Dersom skoler skal øke tilbudet kan man søke om nye studieplasser dersom det er bevilget over statsbudsjettet. Dette gir en varig økning så lenge det er et behov og tilbudet er etterspurt.

Fagskoletilsynsforskriften beskriver blant annet krav til fagskoleutdanning. Forskriftens § 2-3 sier at fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til antall studenter og utdanningens innhold og egenart. I fagmiljøet skal det finnes personer med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring. Krav til fagmiljø knyttet til fagskoleutdanning skiller seg således fra krav i opplæringsloven.

Dagens timetall til undervisning

I sør er det lagt til grunn et timetall på 1330 som baserer seg på 35 timer uken i 38 uker.

I Nord har Måløy hatt samme beregning som i sør, men i Førde har det etter vedtak i styret vært gitt 1064 første studieår og 920 andre studieår.

Dette er veldig bra du skriver:

Tekna peker på at i sør har det vært slik siden 90-tallet. Ledelsen peker på at den gang lå fagskoleutdanningen under opplæringsloven, mens fagskoleutdanningen nå harmoniseres mot lov om høyere utdanning.

Videre viser ledelsen til at antall timer som studentene får er veldig ulikt mellom fagskolene nasjonalt. Et timetall på 35 i uken tar utgangspunkt timefordeling i videregående skole, og ledelsen stiller spørsmål ved om dette er fornuftig i høyere yrkesfaglig utdanning. Videre ser man innen de maritime utdanningene at det er 10 uker med eksamen, og i dag regner vi ikke bortfall, slik at studentene i praksis ikke får all den undervisningen som kommer fram av studieplanen.

I videregående utdanning er timetallet fastsatt av U.dir., og dette gjelder ikke for fagskoleutdanning. Fagskolen har mye undervisning som ikke er klasseromsbasert, og da kan man ikke se hvor mye undervisning som gis totalt. Spørsmål som NOKUT stiller er hvordan vi sikrer og dokumenterer vi at studentene får den undervisningen de skal ha i tråd med studieplanen. Videre har vi en eksamensperiode som strekker seg ulikt fra utdanning til utdanning, og vi regner ikke bortfall i dag.

Tekna peker på at det gis undervisning etter eksamen, men det er ikke alltid studentene stiller til denne. UDF peker på at det undervises i timeplanfestet undervisning etter eksamen også, og at det i denne perioden i tillegg er mye etterarbeid. Tekna trekker også frem at når det gjelder nettklasser så jobber gjerne studentene gjennom sommeren også.

Nito med støtte fra UDF ønsker at eksamensperioden bør komme senere slik at man får mer tid til eksamen.

Drøfting om timetallet

Rektor peker videre på forskjeller i timetallet som legges ut til studentene ved ulike fagskoler og ønsker å høre fra de tillitsvalgte hvorfor vi skal vi beholde 1330 timer?

Tekna mener det er et stort fokus på at det er studenter vi har, og at det ble endret fra elever til studenter, selv om studentene er de samme som før, og de trenger mer oppfølging enn de som skal studere annen høyere utdanning. Det må være dialog i klasserommet, og ikke rene forelesninger. Derfor bør man beholde 1330, men evt. vurdere om man skal redusere til 36 uker.

UDF er enig med Tekna, og mener videre at dersom fagene blir komprimert får ikke lærer tid til å tolke studentenes læring. Innholdet i undervisningen vil kunne endre seg, men tiden som gis til undervisning er viktig.

Nito peker på at når det f.eks. kommer ny teknologi så legger man mer til i faget, men tar gjerne ikke bort noe. Videre er det mye studentene kan finne av kunnskap og informasjon, og lærerne må bidra til å veilede dem i forhold til hva som er relevant, og slik sikre at studentene får en endringskompetanse. Videre mener Nito at det er en utfordring at nettstudentene ikke har så mange timer til undervisning, og at den fleksibiliteten som er drøftet i forhold til arbeidstidsavtalen da er bra, slik at lærere kan gi undervisning mellom samlingene som ikke er timeplanfestet.

Prorektor utdanning viser videre til frafall i videregående skole, og at man gjerne legger på mer undervisning, og gjerne mer enn elevene makter. Det er overordnet læringsutbytte, utdanning og danning, samt bærekraftmålene som er viktige. Gjennom utdanning må det fokuseres på selvregulering og selvledelse og danning som skole Norge er opptatt av. Studentene er ulike og har ulikt behov for undervisning og oppfølging for å nå læringsutbyttet.

Rektor peker videre på at vi skal utdanne mellomledere og selvstendige arbeidstakere, og hvordan vi bidrar til å utvikle deres autonomi er viktig. Ved høyskolene er det et langt lavere timetall studentene får, og mange av våre studenter ville kunne tatt høyskoleutdanning også.

Nito peker på at pandemien har vist at det er utfordringer knyttet til selvdisiplin. Studenter som søkte en heltidsutdanning slet med hjemmeundervisning og motivasjon. Videre er det mange studenter som har gått videre til høyskole, og som vil være mer selvstendige, men dette er ikke majoriteten.

Nito i nord viser til at studentene i Førde er like som i sør, noen trenger mer oppfølging, andre mindre. Spesielt i starten har studentene behov for mer tid til undervisning for å etter hvert bli mer selvgående, og derfor ble det valgt en slik modell i Førde med forskjell på timer mellom første og andre studieår. Samtidig må timer til undervisning være i tråd med timeplanen. Videre trekker Nito frem at forhandlingene som tidligere ble gjort i nord var på bakgrunn av at fylkeskommunen den gang ba skolene vurdere nedtrekk, og hvordan dette kunne gjennomføres. Dette førte til store endringer, og det ble gitt for lite tid per uke. Senere fikk studentene tilbake noen av timene som var blitt komprimert, og det ble da bedre. Uten disse timene ville det vært for lite, men fortsatt er det noe knapt med tid, fordi det er en del som er nytt for studentene og det er et modningsfag. Det er også forskjell på fagene, noen fag har god nok tid, mens andre har knapp tid. Nito presiserer igjen at timene som legges ut til studentene må være likt det som står i studieplanene. Det er studentene sitt arbeid som skal måles, ikke lærerne sitt.

UDF mener at dersom man skal ha mindre timer til undervisning, så må man bruke mer tid på forarbeid, slik at timene er bedre forberedt.

Rektor peker på at noe som preger vår tid er at man skal ha karriere og utvikling, og mange velger da studiespesialiserende. Fagskolen skal bidra til karriere og utvikling, og det er for mange i dag som tenker at yrkesfag er et blindspor, vi må ikke skrive oss ned.

Nito i nord er enig med UDF om at det må settes av mer tid til forarbeid når timetallet tas ned.

Prorektor utdanning viser til sentrale styringsdokument og hva som er førende. Utdanning og danning, og danning skjer samtidig med utdanning. Vi har også et ansvar for danning, og bærekraftsmålene peker også på dette. Videre er det lagt fram en relevansmelding, og det vises til at studentaktiv læring er viktig for å skape relevans i arbeidslivet.

Videre presenterte prorektor utdanning NOKUT sitt dokument om kvalitet i utdanning, og viste til NOKUT sin læringsbane gjennom studiet og lærere som læringsledere.

Rektor peker på at vi er i en stor utvikling i fagskolesektoren, samtidig skal vi sikre at studentene får de timene som vi sier at de skal få. Videre har vi en problemstilling med at vi har for lite folk i forhold til tilbudet, og skoleeier følger oss nå opp i forhold til overtid. Dette må vi løse, men det er krevende. En løsning er å redusere tilbudet dersom vi ikke får nok folk. Annen løsning er å få folk inn fra arbeidslivet, men da er lønnsnivået en utfordring knyttet til rekruttering. Mange lærere jobber for mye i dag, og vi skal ikke ha så mye overtid.

UDF mener at lærerne ikke får mindre oppgaver av å legge ut færre timer. Belastningen blir den samme. Vi kan organisere oss og optimalisere ressursbruken vår, men dette må være styrt. 1330 er et greit tall, og vi kan løse det innenfor dette med å hjelpe hverandre. UDF mener også at det må være 2 årsverk for hver klasse på de tekniske. UDF holder fast på 22 timer per stp.

Prorektor utdanning peker på at vi skal innrette oss på mindre overtid. Vi forholder oss til de økonomiske rammene vi har, og spørsmålet blir hvordan vi skal innrette oss. Ledelsen ønsker oppgavestyring og muligheter for fleksibilitet i forhold til undervisningsbehovet.

Vider kan det være en mulighet å vurdere at ikke alle er fullt belagt, men gjerne belagt 80 % slik at man kan bruke ressurs på f.eks. utvikling.

Ledelsen vil også presisere at det er ikke snakk om overtall, men ressurser og frigjøring av ressurser. Dette skaper rom for å gjøre andre ting. Det er et stort trykk på sektoren i forhold til utvikling og vekst, og det er mange baller vi skal ta ned, samtidig som vi begynner å få stor konkurranse.

Nito spør hvor mange timer ledelsen mener man kan få for et studiepoeng.

Ledelsen mener spørsmålet blir hvor mange timer man trenger i løpet av en uke. I del 1 av drøftingene hadde vi gode diskusjoner om fleksibilitet, der man kan styre veiledningen og ikke timeplanfestet undervisning mer individuelt etter de faktiske behov. Det er arbeidskravene vi måler på, ikke timer, og kan man tenke seg en fleksibilitet som sier noe om å gi studentene den kompetansen de trenger, men på en annen måte, og en mer fleksibel måte?

UDF mener at en i dag regner en tredjedel forberedelsestid og to tredjedeler etterarbeid. Dersom det blir færre timer, så må man fordele dette annerledes.

Nito i nord viser frem en beregning for å illustrere effekt av redusert timetall.

Etter gjennomgang av effekter tas det en timeout slik at de tillitsvalgte får samsnakket på egenhånd.

Etter samtaler mellom de tillitsvalgte ble det fremholdt at det er ønske om å fortsatt ha 1330 og 38 uker per år, samt 2 årsverk per klasse. I stedet for å redusere 1330 rammene, så kan man se på å redusere i forhold til de 38 ukene.

Ledelsen vil ikke foreslå 1330 for styret. Vi tar utgangspunkt i læringsutbyttet og timene til studentene, samt fleksibiliteten til rammene som vi snakket om i del 1 av drøftingene. Ledelsen tenker på mulighet for 900 timer for å gi det læringsutbyttet som vi skal gi. Årsverket til lærerne med denne fleksibiliteten kan ivaretas, samtidig som at studentene får 1800 timer arbeidsbelastning. Videre peker prorektor utdanning på at dialogbasert kompetanse og læringsmetodikk er viktig, og en fleksibilitet for å ivareta den enkelte. Mer enn 35 timer uken er urealistisk for studentene.

UDF spør om man kan velge hvor mange timer man gir avhengig av de fagene en får.

Prorektor utdanning viser til at det gis en ramme i deltidsundervisning på 450 timer i normalrammen der 150 ligger på timeplanen og 300 timene ligger til fleksibel bruk for å fremme læringsprosessen.

UDF mener at dersom man legger ut 900 så gir det 1,5 årsverk per utdanning, og at vi må ha regler for hvordan vi fordeler ressursene, og hvor mange emner man skal undervise i.

Nito spør om dersom man har 15 stp/15 timer – kan da lærerne legge mer på studentene for å sikre læringsutbyttet, og på den måten ha en pedagogisk tilnærming til hvordan man skal undervise?

Prorektor utdanning svarer at vi må lage rammer, og kan være en tilnærming, men at det vil inngå i friheten til lærerne, og at lærer får anledning til å vurdere behovet.

Tekna tror ikke at studentene vil kunne klare dette når de er helt nye. Det er et stort behov for mer undervisning i starten, og studentene må løftes i realfagene når de starter. Man bør gjerne se på opptakskravene og evt. forkurs for dem.

Prorektor utdanning peker på at undervisningen i grunnutdanningen er i endring, og vi vil etter hvert få inn andre studenter.

UDF peker på at dersom man legger til grunn 900 timer da vil man få et «fribord» på 27 % som kan fordeles.

Rektor presisere at disse ressursene skal brukes, og at det ikke er snakk om overtallighet.

Tekna spør om lærer i så fall kan gå til utdanningsleder og si at man trenger ekstra timer til studentene? Og vil styret komme til å si at man må gå ned på antall årsverk med lærere?

Rektor svarer at det kan gis ekstra tid, og at i forhold til styret vil det legges vekt på at dette vil gi oss et handlingsrom til å skape den utviklingskraften som vi trenger.

De tillitsvalgte ønsker å vite hva som legges fram for styre slik at dette kan drøftes i fagmiljøet.

Ledelsen vil snakke med studentrådet, og vil så forsøke å ta et nytt møte der de tillitsvalgte får presentert et utkast til saken.

UDF mener at så lenge dette ikke er operasjonalisert foreslår fortsatt de tillitsvalgte 1330 og 650. Dersom det kommer gode betraktninger på hva tiden skal fylles med, så kan man se på det. Ledelsen må komme med innspill til hvordan det skal organiseres med de rammene som vi foreslår.

Tekna viser til at dersom timetallet lå på 1200 og 600 så ville vi fortsatt hatt 2 årsverk per klasse. Det ville gitt et argument for at det var en annen måte og drøfte det på i fagmiljøet.

Nito peker på at vi må ha et timetall og et uketall, og det må være forutsigbart. Dersom det blir 990, hvor mange uker skal det bli? Betyr dette 80 % undervisning? Argumentet om at mindre timer gir mer utbytte gir ikke mening.

Prorektor utdanninger peker på at det er i dette det skal ligge en fleksibilitet.

Drøftingene for del 2 ble avsluttet uten at man kom til enighet.

Møtereferat

Dato: 01.04.2022

Emne:	Møte med studenttillitsvalgte om tal på undervisningstimer		
Til stede:	Petter Reistad (Maskinoffiser, H), Susann Børnes (psyk/rus, D), Joachim Johansen Holdhus (Bygg, H), Torbjørn Mjelstad, Reidar Grønli og Adeline Berntsen Landro		
Forfall:	Per Arne Nygård, Førde	Sak:	
Møtetid:	09:00 – 10:30	Møtested:	Teams

Møteleder: Torbjørn Mjelstad

Referent: Adeline Berntsen Landro

Rektoratet innledet møte med å orientere om arbeidet med å drøfte tallet på undervisningstimer for studentene. Fagskolen i Hordaland har hatt 1330 timer undervisning i året, 35 timer per uke i 38 uker, og Fagskolen i Sogn og Fjordane har hatt 912 timer undervisning, 27 timer per uke i 33 uker. Det har vært drøftet med de tillitsvalgte hvor nivået skal ligge for Fagskolen Vestland. Rektor orienterte også om at partene ikke er enige om tallet på timer som skal legges ut på timeplanen til studentene.

Videre ble det informert om at ledelsen ønsker å gi studentene mulighet til å være mer student og ta mer ansvar for egen læring. Det vil si mindre klasseromsundervisning, men mer fordeling av timer mellom klasseromsundervisning og veiledning. Dvs en studentaktiv læringsmetodikk. Lærerne vil da få en litt annen rolle når det gjelder å lede læringsopplegget. De styrer studentenes læringsprosess.

Formålet med møtet er å høre fra studentene om hvilke erfaringer de selv har med utdanning på fagskolen. Helseutdanningen er organisert noe ulikt i forhold til de tekniske og maritime utdanningene, med 33 uker i året og færre timer. Stordmodellen har også et annet timetall, og Høgskolen på Vestlandet har til sammenligning 18 timer i uken.

Videre presiserte rektor at skolen må sikre at det timetallet som står i studieplanen, er det timetallet som studentene får. Rektor peker også på at det er en lang eksamensperiode, og da er det ikke like mye undervisning, spesielt for de maritime studentene som har 10 uker eksamensperiode. Videre viste rektor til at i videregående skole må lærere kvittere ut for å vise at elevene har fått de timene de skal ha, men fagskolen ønsker en større fleksibilitet enn dette. Vi har også erfaringer fra pandemien med «student hjelper student», og dette ønsker ledelsen å etablere som en fast ordning. Resultatene fra denne ordningen er veldig gode. En kombinasjon med dette og mer veiledning i læringssituasjonen vil kunne dra oss i en god retning. Studentene må få mulighet til å ta ansvar for egen læring.

Gjennom møtet gav studentene følgende innspill og betraktninger:

- Modellen for undervisningstimer og mer tid til veiledning for studentene som er etablert i Førde, og da gjerne mer prosjektarbeid i grupper, er en grei modell. På Nordnes er det mer individuelt arbeid for studentene.
- Man må sikre kvaliteten i det tilbudet man får, og at det ikke alltid er lett å få den veiledningen som man gjerne ønsker. Ved de maritime utdanningene kan det være et krevende pensum man skal igjennom, og de vil se positivt på at studentene får en åpnere hverdag. Studentene har mye undervisning, mange arbeidskrav med innleveringer og prøver ol., og i tillegg er det mye obligatorisk undervisning som ikke alltid gir så mye, og da bør man ha mer valgfrihet. Studentene skal lære seg pensum og levere på arbeidskravene, og det er det som skal danne et vurderingsgrunnlag. Vi ønsker en situasjon som ligner mer på høyskoleutdanning enn på videregående utdanning.
- Helseutdanningene har vært veldig preget av korona, og har måtte hatt nettundervisning lengre. Stedlig undervisning har vært etterlengtet. Det er viktig at den undervisningen som skal være i klasserommet er i klasserommet for å sikre studentmiljøet og samarbeid. Videre mener studentene at innen helse kunne de gjerne hatt litt mer undervisning per uke enn i dag, og at det burde være mulig for studentene å delta på litt mer. Dette gjelder spesielt i emner der det er mer intensivt pensum.
- Det er mer krevende å skape et godt læringsmiljø for de samlingsbaserte studentene, og dette har vært spesielt krevende under pandemien.
- Innen de maritime utdanningene har Reistad vært i kontakt med andre på Nygård og studenter ved Måløy, og de mener det er mye tid som går tapt ved at all undervisning er obligatorisk. Noen studenter kan oppleve det som repetisjon. Det er ulikt hvor mye undervisning studentene har behov for. Maritim komité i ONF har også fokus på at det er mye obligatorisk undervisning, i tillegg til at man skal studere på egenhånd på fritiden. Reistad peker videre på at det er en hektisk hverdag for studentene, hvor man skal kombinere studier, jobb, venner og fritidsaktiviteter.
- Videre var studentene enig om at mengde undervisning bør tilpasses mer slik at de som har mindre behov for oppfølging kan ha mindre undervisning og mer selvstudie, og de som har et større behov kan få mer veiledning.
- Reistad og Holdhus har også fått innspill fra andre studenter om at det kan være mye innleveringer med stort omfang, og at disse gjerne kommer oppå hverandre på tvers av emner. Da kan arbeidet hope seg opp og man får ikke anledning til å gå i dybden i faget og problemstillinger. I tillegg oppleves det som uklart for studentene hvilke av arbeidskravene som er en del av det avsluttende vurderingsgrunnlaget. Studentene mener at det må være tydelig hva som er arbeidskrav som har betydning for emnekarakter, og at det er en forutsigbarhet i prøver og innleveringer, slik at man har tid til å planlegge studiehverdagen godt, samt prioritere hva man skal fokusere på. Studentene opplever at det blir mye overflatearbeid, man skummer fløten, men kan ikke gå i dybden på alt, men komme seg igjennom. Samtidig må man prioritere og det er vanskelig å vite hva man skal prioritere.